Ազգ
Azg
8 ՅՈՒՆԻՍ 2005 ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ 104(3270)

Բունդեսթագում կլսվի՞ Հայոց ցեղասպանության հարցը

Գերմանական «Թագեսշպիգել» թերթը երեկ նշել է, որ խորհրդարանական ընտրություններից առաջ Քրիստոնեա-դեմոկրատական, Սոցիալ-դեմոկրատական եւ Կանաչների կուսակցությունները պատրաստել են Հայոց ցեղասպանությունը դատապարտող փաստաթուղթ, որում դարձյալ չի գործածվել «ցեղասպանություն» բառը: Թուրքական շահերին չհակադրվելու եւ նրանց հետ հարաբերությունները չվնասելու նկատառումով այդ կուսակցությունները «ցեղասպանության» փոխարեն գործածել են «կոտորածներ» բառը:

Փաստաթուղթը շուտով կներկայացվի տարբեր կուսակցությունների քննարկմանը, որից հետո կքննարկվի խորհրդարանում: Ենթադրելի է, որ հարցի քննարկումը կուղեկցվի թունդ վիճաբանություններով, քանի որ պաշտոնական եւ գիտական դիրքորոշումները խիստ հակադիր են:

Եթե այս անգամ էլ Բունդեսթագը չընդունի Հայոց ցեղասպանությունը դատապարտող հայտարարություն, հարցը կհետաձգվի մինչեւ հաջորդ խորհրդարանական ընտրություններ:

Պաշտոնական չկամություն

Նախագահականին պատել է գավառամտությունը

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Հայաստանի պաշտոնական քարոզչությունը ոչ միայն ժլատություն է դրսեւորում եւ դժկամությամբ արտաբերում Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի եւ Ռուսաստանի հայերի միության նախագահի անունը, այլեւ արտգործնախարարության խողովակով տարածած հայտարարություններում փորձում է իրեն վերագրել Հասարակածային Գվինեայում պետական հեղաշրջման մեղադրանքով բանտարկված (արդեն ազատված) հայ օդաչուներին ազատելու ջանքերը:

«Հայաստանը գոհունակություն է հայտնում հայ օդաչուներին ներում շնորհելու կապակցությամբ եւ այդ առիթով իր երախտագիտությունը հայտնում Հասարակածային Գվինեայի իշխանություններին, մասնավորապես նախագահ Թեոդորո Օբիանգ Նգումեային՝ այդ գործում դրսեւորած ըմբռնման եւ մարդասիրական մոտեցման համար», ասված է ՀՀ ԱԳՆ-ի հունիսի 6-ի հայտարարությունում: Հաղորդագրության մեջ նշվում է, որ հունիսի 6-ին Մալաբո է մեկնել Հայաստանի պաշտոնական ներկայացուցիչը՝ տեղում հայ օդաչուների վերադարձը կազմակերպելու համար:

Երբ առաջին անգամ հայկական մամուլում գրվեց, որ Արա Աբրահամյանը պատրաստակամություն է հայտնել տխրահռչակ «Սեւ լողափ» բանտից ազատելու 14-24 տարի դատապարտված Աշոտ Կարապետյանին, Սամվել Դարբինյանին, Սամվել Մաճկալյանին, Ռազմիկ Խաչատրյանին, Սուրեն Մուրադյանին եւ Աշոտ Սիմոնյանին, եւ երբ մամուլի ասուլիսում լրագրողները Հայաստանի արտգործնախարարին հարցրին, թե տեղյա՞կ է արդյոք ռուսահայ գործարարի հայտարարությանը, Վարդան Օսկանյանը պատասխանեց, որ մամուլից է տեղեկացել, պատրաստվում է կապվել Աբրահամյանի հետ: Օսկանյանը նաեւ նշեց, որ տարաբախտ հայ օդաչուներին ազատելու գործում պետք է օգտագործել բոլոր հնարավորությունները:

Տես էջ 2

«Ռուսական CNN-ի» գլխավոր խմբագիրը Մարգարիտա Սիմոնյանն է

Մինչեւ տարեվերջ Ռուսաստանում կստեղծվի ամերիկյան CNN-ի ռուսական կրկնօրինակը՝ «Russia Today TV» հեռուստաընկերությունը: «Գազետա» էլեկտրոնային թերթը նշում է, որ պետական նոր հեռուստաընկերությունը կստանձնի հակահեղափոխական պրոպագանդայի դեր, եթե Ռուսաստանում կրկնվեն ուկրաինական դեպքերը: Նոր հեռուստաընկերության գլխավոր խմբագիր Մարգարիտա Սիմոնյանը լրագրողներին հավաստիացրել է, որ հեռուստաընկերությունը լինելու է անկախ. «Սկզբում մենք ձայն ենք տալու պաշտոնյային, որն ասելու է, թե սեւը սպիտակ է, ապա ձայն ենք տալու փորձագետին, որն ասելու է, որ սպիտակն է սեւ, իսկ հետո Սոկրատն ավելացնելու է, որ երկուսն էլ ճիշտ են»:

«Russia Today TV» հեռուստաընկերությունը CNN-ի եւ BBC-ի օրինակով հեռարձակելու է շուրջօրյա լուրեր, բիզնես, սպորտ, եղանակի տեսություն եւ վավերագրական ֆիլմեր: Լրագրողների 80 տոկոսը կազմելու են արտասահմանյան թղթակիցները: Ազգությամբ հայ լրագրողուհին աշխատել է ռուսական ОРТ եւ РТР հեռուստաընկերություններում, վերջին տարիներին գերազանցապես լուսաբանել նախագահ Պուտինի այցելություններն արտասահմանում եւ Ռուսաստանում:

Նախատեսված է Վեհափառի հանդիպումը Առնոլդ Շվարցենեգերի հետ

Հայրապետական այցով Կալիֆոռնիայում գտնվող Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսը հունիսի 4-ին այցելել է Լոս Անջելեսում Հայաստանի գլխավոր հյուպատոսություն, առանձնազրույց ունեցել հյուպատոս Գագիկ Կիրակոսյանի հետ: ՀՀ ԱԳՆ հաղորդագրությունը տեղեկացնում է, որ այցի ընթացքում նախատեսված է նաեւ Վեհափառի հանդիպումը Կալիֆոռնիայի նահանգապետ Առնոլդ Շվարցենեգերի հետ:

Մայր աթոռի տեղեկատվական համակարգից հաղորդում են, որ հունիսի 5-ին Գարեգին Բ-ն պատարագ է մատուցել Հրեշտակաց մեր Տիրուհի կաթոլիկ մայր տաճարում: Արարողությանը ներկա են եղել շուրջ 10 եկեղեցիների եւ կրոնական կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ՝ գլխավորությամբ Լոս Անջելեսի կաթոլիկ թեմի արքեպիսկոպոս, կարդինալ Ռոջեր Մահոնիի:

Հետընտրական թեժ կրքե՞ր

Երեկ գիշեր, ժամը 4.30-ի սահմաններում, նռնակ է նետվել Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի գործող թաղապետ, կիրակի տեղի ունեցած ընտրություններում նախնական տվյալներով հաղթած Աղվան Գրիգորյանի վստահված անձի տան վրա: «Ազգին» տված հարցազրույցում այս մասին հայտնել է Աղվան Գրիգորյանի նախընտրական շտաբի պետ Սերգեյ Աղայանը: Մեր ունեցած տվյալներով, տուժածը համայնքի բնակիչ է՝ «Սեւ Ռաֆ» մականունով: Սերգեյ Աղայանը հաստատել է, որ խոսքը Ռաֆիկ Ավագյանի մասին է:

Բարեբախտաբար, մարդ չի տուժել, վնասվել է միայն երկու ավտոմեքենա, կոտրվել են Մեծարենցի փողոցում գտնվող Ռաֆիկ Ավագյանի եւ նրա հարեւանների սեփական տների ապակիները:

Շահումյանի շրջանի դատախազությունից տեղեկությունը հաստատել են: Հարուցված է քրեական գործ, որը վարում է քննիչ Վահրամ Մինասյանը:

Ս. Հ.

ՀԳ. Դեպքի մանրամասները կպարզեն իրավապահ մարմինները, սակայն որպես վարկած չբացառենք, որ տեղի ունեցածը կարող է լինել ինչպես վերընտրված թեկնածուի հակառակորդ Սամվել Հովսեփյանի, այնպես էլ հենց Աղվան Գրիգորյանի մտահղացումը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ ԵՆ ԲԱՔՎԻՑ

Մամեդյարով. Երեւանը եւ Բաքուն բանակցում են Լաչինի եւ Նախիջեւանի ճանապարհների վերաբերյալ

Երեւանն ու Բաքուն բանակցություններ են վարում Հայաստանը Լեռնային Ղարաբաղի (Լաչինով) եւ Ադրբեջանը Նախիջեւանի հետ կապող ճանապարհների վերաբերյալ, հայտարարել է Ադրբեջանի արտաքին գործերի նախարար Էլմար Մամեդյարովը:

Ըստ «Մեդիամաքսի», Ադրբեջանի արտաքին քաղաքական գերատեսչության ղեկավարն ասել է, որ «խոսքը ավտոճանապարհի եւ երկաթուղու մասին է»: «Սակայն մեզ թվում է, որ ավտոճանապարհի բացումն ավելի ձեռնտու կլինի մեզ: Ճանապարհների բացման հարցը պետք է փոխշահավետ լինի», ասել է Ադրբեջանի ԱԳ նախարարը:

Էլմար Մամեդյարովը նշել է, որ Ադրբեջանի եւ Հայաստանի ԱԳ նախարարների՝ հունիսի 18-ին Փարիզում կայանալիք հանդիպման օրակարգում լինելու են 7-9 տարրեր, «որոնցից յուրաքանչյուրը մեծ կարեւորություն ունի»:

«Մենք քննարկելու ենք այդ հարցերից յուրաքանչյուրը: Սակայն Ադրբեջանի դիրքորոշումը լավ հայտնի է, երկրի տարածքային ամբողջականությունը պետք է վերականգնվի», ասել է ադրբեջանցի նախարարը: Նրա խոսքերով, օրակարգում է նաեւ ադրբեջանցի փախստականների վերադարձից հետո տարածաշրջանում խաղաղապահ ուժերի տեղակայման հարցը: «Անվտանգության հարցը շատ կարեւոր է: Ադրբեջանցիների՝ իրենց տները վերադառնալուց հետո այդ հարցն արդիական կդառնա: Հայկական կողմը նույնպես շատ լուրջ է մոտենում այս հարցին», նշել է Մամեդյարովը: Նա ասել է, որ քննարկվող տարրերի թվում են նաեւ ականազերծման եւ ադրբեջանական տարածքներից զորքերի դուրսբերման հարցերը:

Մամեդյարովի խոսքերով, նշված տարրերի քննարկումն անցնում է փուլ առ փուլ, ամեն մի հաջորդ հարցի լուծումը կախված է նախորդների լուծումից: «Եթե հանվի տարրերից գոնե մեկը, մնացածը պարզապես կկորցնի իմաստը», ասել է Ադրբեջանի ԱԳ նախարարը:

Մամեդյարովն ասել է, որ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի համանախագահների այցը տարածաշրջան կախված կլինի փարիզյան բանակցությունների արդյունքից: «Սակայն մենք նախատեսում ենք, որ այդ հանդիպումից հետո նրանք էլ ավելի կակտիվացնեն իրենց ջանքերը», ասել է նա:

Հիշեցնենք, որ սա արդեն երկրորդ դեպքն է, երբ Էլմար Մամեդյարովը պնդում է, թե բանակցություններում քննարկվում է նաեւ Լաչինի եւ Նախիջեւանի միջանցքների՝ ավտոճանապարհի եւ երկաթուղու բացման հարցը:

ԼՂ խնդիրը եւ հայ-թուրքական հարաբերությունները Օսկանյան-Ռայս հանդիպման օրակարգում

Հունիսի 9-10-ը Վաշինգտոն կատարելիք աշխատանքային այցի ընթացքում Հայաստանի արտաքին գործերի նախարար Վարդան Օսկանյանը կհանդիպի ԱՄՆ պետքարտուղար Կոնդոլիզա Ռայսի, նախագահի ազգային անվտանգության հարցերով օգնական Սթիվեն Հեդլիի, ամերիկյան վարչակազմի այլ ներկայացուցիչների եւ Կոնգրեսի անդամների հետ:

Վաշինգտոնում Հայաստանի դեսպանությունից «Մեդիամաքսին» հայտնել են, որ բանակցությունների ընթացքում քննարկվելու են երկկողմ հարաբերություններին վերաբերող հարցեր, ինչպես նաեւ Լեռնային Ղարաբաղի կարգավորման գործընթացը եւ հայ-թուրքական հարաբերությունների թեման:

Օհան Դուրյան. «Հայաստանում գուցե այլեւ համերգներ չունենամ»

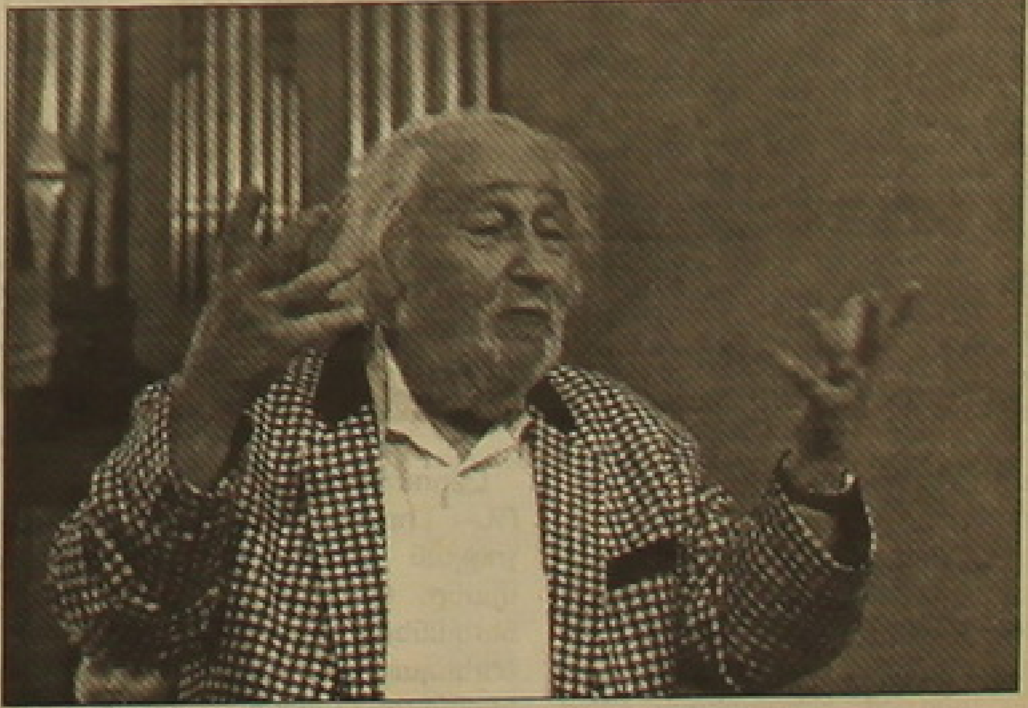

Երեկ Կամերային երաժշտության տանը կայացավ «Օհան Դուրյանը երգահան» անվանումով համերգը, որն ըստ մաեստրոյի՝ իր վերջին ելույթն է Հայաստանում: «Յուրաքանչյուր արվեստագետ ի վերջո հրաժեշտ է տալիս բեմին», նախօրեին լրատվամիջոցներին հայտնեց աշխարհահռչակ երաժիշտը:

Ոչինչ չունենք ասելու: Ամեն մի արվեստագետ ինքն է որոշում իր ճակատագիրը, իր հետագա ընթացքը: Եվ եթե վաղուց արդեն համաշխարհային փառքի արժանացած մեր այս հայը որոշել է այլեւս ելույթ չունենալ Հայաստանում, ապա իր համոզումներն ունի: 1957 թ.-ից դադարներով նա հայ երաժշտասերին մեծ հաճույք է պատճառել: Ու այսօր այլեւս նպատակահարմար չի գտնում ելույթ ունենալ: Սակայն մաեստրոն որոշել է շարունակել իր համերգային գործունեությունը Մոսկվայում՝ Ստաս Նամինի կենտրոնում, ինչպես նաեւ եվրոպական այլ համերգասրահներում: Ի՞նչն է պատճառը: Համերգից առաջ չցանկացանք խռովել մաեստրոյի հոգին, չխանգարել բեմ դուրս գալուց առաջ: Ուստի մեր հանգամանալից խոսքը կներկայացնենք մի փոքր ավելի ուշ:

Առայժմ ասենք, որ երեկվա համերգում Օհան Դուրյանը ներկայացրեց իր երգերը՝ գրված Իսահակյանի, Չիրագի, Գրիգոր Վահանի, գերմանացի Հերման Հեսսեի, ֆրանսիացի Վիյոնի բանաստեղծությունների տեքստերով:

ՄԵՐՎԱՆՑ ԳԱԼՈՅԱՆ

Ընթացիկ

«Տեղական ընտրությունները պայքար են իշխանության թեւերի միջեւ»

Ճտերը աշնանը կհաշվենք

Երեւանի 3 համայնքներում, Սպիտակ քաղաքում տեղական ինքնակառավարման ընտրություններ տեղի ունեցան:

Հանրապետական իշխող մեծամասնությունը որեւէ հակակշիռ չունեցավ ընտրությունների առաջին փուլում, հենց սկզբից նա փորձում է ամուր թիկունք ապահովել 2007-ի խորհրդարանական ընտրություններում: Այդ համատեքստում, գոնե նախնական շրջանում, «ՕԵ»-ն ու Դաշնակցությունը անհամեմատ պասիվ են ներկայանում:

«Ազգը» փորձեց պարզաբանել խորհրդարանական ու արտախորհրդարանական մի քանի ուժերի ներկայացուցիչների կարծիքը:

Գալուստ Սահակյան *(ԱԺ հանրապետական խմբակցություն)*- Նորմալ են համարում ընտրությունների ընթացքը: Ըստ կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի հայտարարության, առանձնապես բողոքներ չկան:

Եթե բողոքներ չկան, եթե ընդգծված լարվածություն չի առաջացել, բնականաբար, օրինական ընտրություններ են եղել:

Վազգեն Մանուկյան *(«ԱԺՄ»)*- Հայաստանում ի սկզբանե տեղական ինքնակառավարման մարմինների ընտրությունները իշխանական թեւերի պայքար են ավելի շատ եւ ոչ թե իշխանություն-ընդդիմություն պայքար: Տեղական ինքնակառավարման օրենքն էլ այնպիսին է, որ նույնիսկ եթե ընդդիմադիրներից մեկն էլ լինի քաղաքապետ կամ թաղապետ, ապա ամեն պահի նրան կարող են հանել: Եվ եթե նախագահական ընտրությունները այդպես են ընթանում, ապա ԱԺ ընտրություններում ավելի վատ է լինում, ժողովրդի մասնակցությունը ավելի մեծ չի լինում, իսկ տեղականը սովորաբար խայտառակ ընտրություններ են լինում:

Եթե որեւէ քաղաքապետ կամ թաղապետ ընդդիմությունից լինի, իշխանությունը նրան լուծելու հազարավոր ուղի ունի, չի թողնելու, որ այդ մարդիկ աշխատեն: Ուժերի փորձարկման, ինֆորմացիա ստանալու համար միգուցե արժե որոշ տեղերում մասնակցել: Եթե ընդդիմությունից թեկնածուներ չեն լինում, չի էլ երեւում, թե ներսում ինչ է կատարվում: Հակված չեմ դրամատիկացնելու իրավիճակը, բայց հակված էլ չեմ հավատալու արդար անցկացված լինելուն: Առայժմ դրական ու բացասական իրողություններն այնքան քիչ են, որ ընդհանուր պատկերացում կազմել հնարավոր չէ: Աշնանը կհաշվենք ճտերը:

Արտակ Առաքելյան *(«Օրինաց երկիր» խմբակցություն)*- Որեւէ կերպ չեմ մասնակցել, բայց խաղաղ ընտրությունը անպայման արդար չի նշանակում: Հրազդանում էր բողոք եղել, ստուգեցինք եւ պարզվեց, որ 349 ձայն հավաքած քաղաքապետն իրականում ավելի շատ ձայն էր հավաքել: Նշանակում է, ընտրությունները նորմալ են ընթացել: Մալաթիա-Սեբաստիայից բողոքներ կան, բայց 2 թեկնածուների միջեւ ձայների տարբերությունն այնքան մեծ է, որ չեմ կարծում, թե խախտումները որեւէ ազդեցություն կունենային արդյունքների վրա:

Ես չէի ասի, թե «ՕԵ»-ն պասիվություն է դրսեւորում, որովհետեւ որեւէ համայնքում թեկնածություն դնելուց առաջ նախ պետք է ուսումնասիրել դրանք: Մենք անտարբեր չենք, մեր կուսակցական խորհրդի որոշմամբ հետեւելու ենք ընտրությունների արդար անցկացմանը, անկախ նրանից, թեկնածու ունենք, թե ոչ:

«Արդյոք քաղաքական ուժերը արձագանքեցի՞ն իրենց նախագահ Արթուր Բաղդասարյանի արդար ընտրություններ անցկացնելու հայտնի կոչին» հարցադրմանը Արտակ Առաքելյանը պատասխանեց. «Որեւէ փաստաթուղթ չի ստորագրվել այդ առթիվ, որեւէ հիմնավորում չկա, չեմ կարող ասել»:

Ալեքսան Կարապետյան *(«Ազգային միաբանություն»)*- Տեղական ընտրությունները ընթանում են այնպես, ինչպես ծրագրել է Ռոբերտ Քոչարյանը՝ կաշառքներով, խախտումներով: Կաշառք ստացած մարդը գալիս, հանգիստ ընտրում գնում է: Եթե ընտրությունները խաղաղ որակելը դրանից է, ուրեմն 10 տարի այդ վիճակում ենք:

Այդ բոլոր քաղաքապետները, նշանակում է, հիանալի աշխատել են, որ ժողովուրդը նորից ընտրել է նրանց: Նրանք բոլորը հանրապետական են, որովհետեւ վարչապետն է հանրապետական: Վաղը ուրիշ վարչապետ կլինի, մի օրվա մեջ բոլորը ուրիշ կդառնան:

Վահրամ Բաղդասարյան *(ԱԺ «Ժողովրդավար» խումբ)*- Ես բացարձակապես չեմ հետաքրքրվել ընտրությունների ընթացքով: Տեղյակ եմ, որ ինչ-որ մարդիկ անցել են հանրապետականներից:

Էս երկրի 90 տոկոսը հանրապետական է, թղթով է, բարաթով, թե ինչ ա, ասում են, հանրապետական ենք: Հանրապետությունում ես հանրապետական մի 4 հոգի մարդ եմ ճանաչում, որտեղի՞ց էսքանը եղան: Քանի որ վարչապետի կուսակցությունն է, բնական է, շատ կլինեն:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ընդունելություն ի պատիվ Բեյրութի նորընտիր հայ երեսփոխանների

Օրերս Բեյրութի Թեքեյան կենտրոնի «Հրաչյա Սեդրակյան» դահլիճում տեղի է ունեցել ընդունելություն ի պատիվ նախանցյալ կիրակի օրը Բեյրութի ընտրաշրջանում կայա-

ցած խորհրդարանական ընտրություններում հաղթանակ տարած հայ պատգամավորների՝ Հակոբ Գասարճյան (ՌԱԿ), Եղիկ Ջերեջյան (ՍԴՀԿ) եւ Ժան Օղասափյան (անկախ): Նրանք երեքն էլ, ինչպես նաեւ հայ կաթոլիկ երեսփոխան Սերժ Թուրսարգիսյանը, ընտրվել էին Սաադ Հարիրիի ընտրացուցակից, ուրիշ 15 արաբ պատգամավորների հետ: Ընդունելությանը ներկա է գտնվել նաեւ Րաֆֆի Մադոյանը (համայնավար), որ առաջիկա կիրակի օրը Լեռնալիբանանի ընտրաշրջանում մրցակցելու է ՀՅԴաշնակցության թեկնածուի հետ՝ տիրանալու համար այդ շրջանի միակ հայկական խորհրդարանական աթոռին:

Ընդունելության հանդիսավարը՝ ՌԱԿ Լիբանանի շրջանային վարչության ատենադպիր Հրայր Հովիվյանը, ջերմորեն շնորհավորելով ներկաներին հաղթանակի առթիվ, ներկայացրել է նորընտիր երեսփոխաններին եւ հաջողություն մաղթել Ր. Մադոյանին առաջիկա ընտրություններում: Ելույթ են ունեցել նորընտիր պատգամավորներն ու խոստացել ջանք չխնայել հայության եւ լիբանանցիների շահերը խորհրդարանում պաշտպանելու գործում:

Լրտեսության մեղադրանք

Հունիսի 9-ին Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքի առաջին ատյանի դատարանում սկսվելու է դատավարություն ՀՀ քաղաքացի Անդրեյ Վիկտորի Մագիեւի գործով, որը մեղադրվում է պետական դավաճանության մեջ՝ Ադրբեջանի օգտին լրտեսություն կատարելու համար:

ՀՀ ԱԱԾ ՄԱՄՈՒԼԻ ԿԵՆՏՐՈՆ

Շմոլ գազից թունավորում

Արտակարգ իրավիճակների վարչության լրատվական կենտրոնից տեղեկացանք, որ հունիսի 5-ին, ժամը 14:35-ին Վեդի քաղաքի հիվանդանոց է տեղափոխվել լողարանում հանկարծամահ եղած Արցախի փողոցի 14 տան բնակչուհի, 1986 թ. ծնված Անժելա Հակոբյանը: Ըստ նախնական տվյալների, մահվան պատճառը շմոլ գազից թունավորումն է:

Կարկուտն ու անձրեւը վնասել են այգիները

Հունիսի 5-ի լույս 6-ի գիշերը հորդառատ անձրեւի հետեւանքով Շիրակի մարզում Աշոցք գետը դուրս է եկել ափերից եւ ծածկել Աշոցք գյուղի հարավ-արեւմուտքում գտնվող 20 հա խոտատարածքը: Հունիսի 6-ին 1 ժամ տեղացած կարկուտը վնասել է մարզի Ջրառատ, Սառնաղբյուր, Լանջիկ, Քարաբերդ, Ջիթհանքով եւ Պեմզաշեն գյուղերի ցանքատարածությունները: Կարկուտը վնասել է նաեւ Վայոց ձորի Աղավնաձոր գյուղի խաղողի այգիներն ու բանջարաբոստանային կուլտուրաները:

Մ. Մ.

Հայաստանում մարդու իրավունքների պաշտպանն ինքը պաշտպանության կարիք ունի

Մարդու իրավունքների պաշտպանի ինստիտուտը, «Նոր ժամանակներ» գնահատմամբ, պաշտպանության կարիք ունի: Կուսակցությունն օր առաջ տարածած հայտարարությունում իր աջակցությունն է հայտնում ՀՀ մարդու իրավունքների պաշտպան Լարիսա Ալավերդյանին եւ ընդգծում, որ նշյալ ինստիտուտը ժողովրդավար երկրների այցեքարտն է: Լարիսա Ալավերդյանի գլխավորությամբ արդեն մեկ տարի գործող մարդու իրավունքների պաշտպանի ինստիտուտը մեր իրականության պայմաններում կարողացել է հետեւողական եւ նպատակային աշխատանք կատարել: Կուսակցության գնահատականով, «ինչպես յուրաքանչյուր անկախ եւ ծանրակշիռ նախաձեռնություն, այնպես էլ օմբուդսմենի աշխատանքն ու նրա ղեկավարած հաստատությունը բացառություն չկազմեցին եւ հետզհետե սկսեցին իրենց վրա զգալ իշխանական վարչահրամայական մեքենայի տոտալ եւ մամլիչ ճնշումները: Արդյունքն իրեն երկար սպասել չտվեց: ՀՀ արդարադատության նախարարը, միայն իրեն հայտնի օրենքներով առաջնորդվելով, Ազգային ժողով է մտել մարդու իրավունքների պաշտպանի՝ առանց այդ էլ սահմանափակ լիազորությունները կրճատելու առաջարկությամբ: Զավեշտալի է, սակայն մեր իրականության մեջ մարդու իրավունքների պաշտպանն ինքը պաշտպանության կարիք ունի»:

Ազատ արձակված հայ օդաչուները Մոսկվա կժամանեն հունիսի 10-ին

ՄՈՍԿՎԱ, 7 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հասարակածային Գվինեայում կալանքից ազատ արձակված հայ օդաչուները Մոսկվա կժամանեն ուրբաթ օրը՝ հունիսի 10-ին: Այդ մասին այսօր ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել է Համաշխարհային հայկական կոնգրեսի նախագահ Արա Աբրահամյանը: «Իմ ներկայացուցիչներ Անդրանիկ Միհրանյանը եւ Կարեն Գալստյանն արդեն մեկնել են Հասարակածային Գվինեա՝ բերելու ազատված կալանավորներին», ասել է Արա Աբրահամյանը եւ ավելացրել. «Հուսով եմ՝ ուրբաթ օրը նրանք կժամանեն Մոսկվա, իսկ այստեղից հայ օդաչուները կվերադառնան հայրենիք՝ Հայաստան»:

Պաշտոնական չկամություն

1-ին էջից

Մարտի 15-ին արտգործնախարարը Աբրահամյանին լիազորել է զբաղվել հայ օդաչուների հարցով: «Երբ ինձ դիմեց արտգործնախարարությունը, մենք պայմանավորվեցինք, որ ինձ 3 ամիս ժամանակ տան, որ ինքս զբաղվեմ: Սա մի գործ է, ուր պետք է ներգրավված լինի կամ Հայաստանի ղեկավարությունը, կամ այլ մեկը: Եթե կա միջնորդ, չի կարելի նրան խանգարել: Ինձ հարցրել էին՝ անպայման պետք է իշխանություննե՞րը դիմեն: Այո, անպայման պետք է դիմեն, քանի որ չեմ կարող օժանդակել առանց Հայաստանի իշխանությունների դիմումի, նրանց հետ համաձայնեցնելու, որովհետեւ (հակառակ դեպքում) դա կարող է վնասել գործին», ապրիլի 25-ին **«Ազգին»** ասել էր Աբրահամյանը:

«Ես 3 ամիս ժամանակ եմ խնդրել Հայաստանի արտգործնախարարությունից, որը կլրանա հունիսի 12-ին: Մենք արտգործնախարարության հետ պայմանավորվել ենք համաձայնեցնել մեր քայլերը՝ չխանգարելով միմյանց», նշել էր Աբրահամյանը: Հունիսի 5-ին նախագահ Նգուեման ներում շնորհեց 6 հայ օդաչուներին:

Անկասկած արտգործնախարար Օսկանյանն արել էր հնարավորը հայ օդաչուներին ազատելու ուղղությամբ: Հիշենք, որ քանի դեռ «գործը» չէր փոխանցվել Արա Աբրահամյանին, Մալաբո էին մեկնել եւ Օսկանյանը, եւ դեսպան Մանասարյանը, եւ ԱԳՆ արարողակարգի ղեկավարի տեղակալ Գեւորգ Պողոսյանը: Պաշտոնական Երեւանին, ցավոք, չէր հաջողվել ոչ միայն բանակցություններից ազատել հայ օդաչուներին, այլեւ կարգավորել նրանց՝ Հայաստան տեղափոխելու (որպեսզի պատիժը կրեն հայրենիքում) հարցը: Կան երկրներ, որոնց հետ հարցեր լուծելու համար երբեմն անհրաժեշտ է լինում մի կողմ թողնել դիվանագիտությունը եւ դիմել այլ միջոցների: Հետեւաբար անազնիվ կլիներ արտգործնախարարությանը մեղադրել հաջողության չհասնելու մեջ:

Եթե Օսկանյանին չհաջողվեց Հասարակածային Գվինեա այցի ընթացքում հանդիպել այդ երկրի նախագահին, ապա գործարար Աբրահամյանին դա հաջողվեց: Մարտ ամսից մոսկվահայ գործարարն իր ողջ հնարավորությունն ու միջազգային կապերն օգտագործելով կարողացավ հասնել հայ օդաչուների ազատությանը: Կարեւորը հենց սա է եւ ոչ թե այն, թե ինչպես ազգանվան «յան» վերջավորությամբ ո՞ր հայն օժանդակեց: Կարեւորն այն է, որ հայ օդաչուները վերադառնում են իրենց ընտանիքներ:

Թերեւս այս հրապարակումն իմաստ չունենար զետեղել թերթի էջերում, եթե Հայաստանի պաշտոնական լրատվամիջոցները չփորձեին ամեն կերպ նվազեցնել կամ ընդհանրապես չհիշատակել այն ջանքերը, որ գործադրել է Արա Աբրահամյանը: Ի վերջո, արժե՞ ամեն մի հարց քաղաքականացնել գավառամտության աստիճանի:

Հ.Գ. Երեկ երեկոյան «Հայլուրը» հեռախոսակապ է հաստատել Մալաբոյում գտնվող ՀՀ ԱԳՆ ներկայացուցչի հետ: Ապա հայ օդաչուներից մեկի ընտանիքի մասին պատմող ռեպորտաժը ցուցադրվեց: Բնականաբար երկու դեպքում էլ բառ անգամ չասվեց Արա Աբրահամյանի մասին: Հավանաբար Ռոբերտ Քոչարյանի գրասենյակից էին զանգել «Հայլուր»:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության ԺԳ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010 Հանրապետության 47
ֆաքս 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ /հեռ 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ /հեռ 529221
Լրագրողների սենեակ /հեռ 581841
Համակարգչ. ծառայութիւն /հեռ 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն /հեռ 529353
Համակարգչային շարուածը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան խստիւ արգելւում են համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
"AZG" Daily NEWSPAPER
Editor-in-chief
H.AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

Ի՞նչ է խորհրդանշում «կենտրոնական վահանակը»

Երեւանը եվրոպական մայրաքաղաքներին համեմատելու փորձ չենք անելու, բայց կիսաեվրոպականացող եւ կիսաասիական մեր այս տարածքի մայրաքաղաքների կենտրոնական հրապարակներում էլ գովազդային այնպիսի էկրանի չես հանդիպի, ինչպիսին Երեւանինն է, մինչդեռ մեր քաղաքի գլխավոր հրապարակը ինքնատիպ ճարտարապետական հղացքով, կոմպոզիցիայով եւ արտաքին հարդարանքով վստահաբար լավագույններից է:

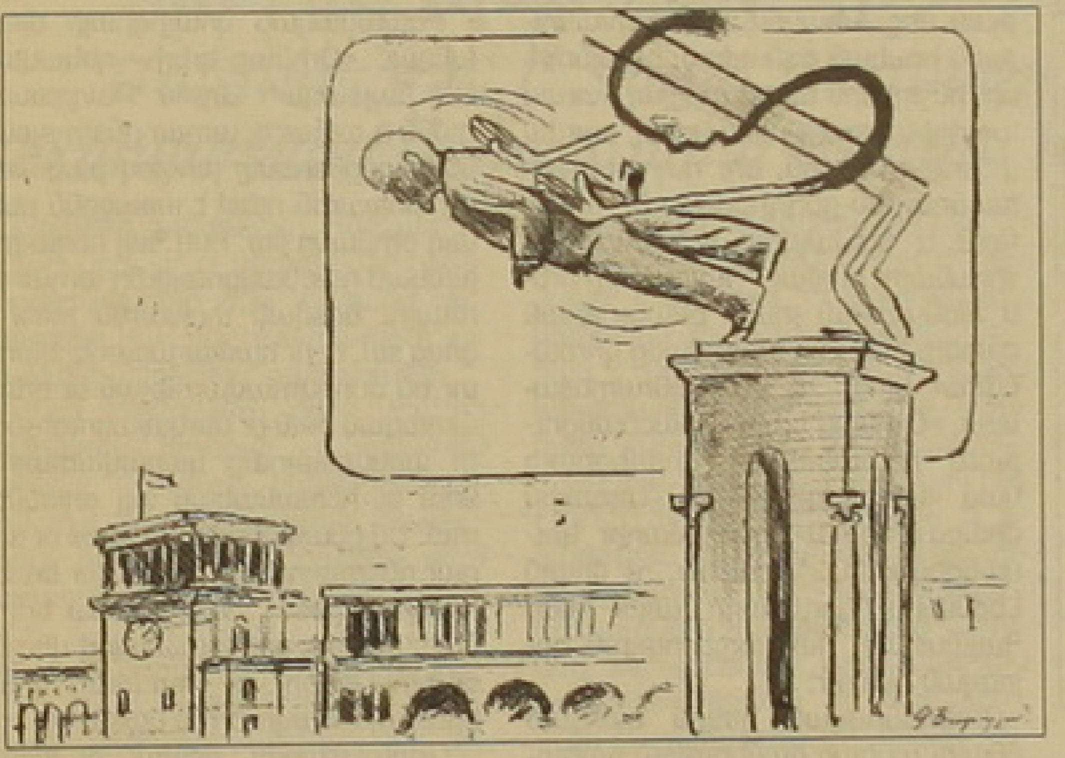

Անհանգստություն պատճառող Լենինի արձանի թափուր տեղն անկախությունից հետո բազմաթիվ քննարկումների տեղիք տվեց, որի շուրջը ծրագրեր ու առաջարկներ ներկայացվեցին: Մեր քրիստոնյա դավանության 1700-ամյակը խորհրդանշող հսկայական խաչը տեղադրեցինք եւ երբ միջոցառումներն ավարտվելուց հետո հանեցինք, տեղը երկար թափուր չմնաց: Հիմա խաչի փոխարեն բազմած գովազդային էկրանը հրապարակում նոր մթնոլորտ է ստեղծել՝ գովազդային ազդագրերի ու վիփագրանների շնորհիվ՝ քաղաքաբնակչության նոր հոգեբանությանը թէեւ հարիր, բայց քաղաքակրթության չափանիշներին՝ անհարիր: Որովհետեւ եթե տանը հեռուստացույցը մեկ ֆիլմի ընթացքում 10 անգամ կրկնվող գովազդից չխելագարվելու համար կարող ես անջատել, ապա հրապարակի եւ նրան հարող շենքերում ապրող կամ աշխատող մարդիկ այդ հնարավորությունից ու իրավունքից զրկված են, որով էկրանատերը փաստորեն ոտնահարում է նրանց իրավունքները՝ պարտադրելով լսելու իր ընտրած գովազդներն ու երաժշտությունը:

Խորեն Աբրահամյանի թաղման օրը սգակիր թափորը լռելյայն զարմանքով անցավ էկրանից բարձրաձայնող ցեմենտի մի ֆիրմայի գովազդի կողքով: Ծաղկազարդի օրը հավատացյալ ժողովրդի շարական երգեցողությանն ուղեկցում էր «Դարյա» լվացափոշին: Մեկ ամիս առաջ՝ ապրիլի 22-23-ին, «Արմենիա-Մարիոթ» հյուրանոցում միջազգային գիտաժողովին մասնակցում էին աշխարհի տարբեր երկրների գիտնականներ: Միջազգայնորեն նշում էինք 1915-ի Հայոց ցեղասպանության իրողությունը: Նույն պահին գովազդային էկրանը զուգահեռ այլ բան էր մատնանշում, մեր հյուրերին պատկերացում տալիս մեր դավանած նորօրյա արժեքների մասին:

Աշխարհի մայրաքաղաքների հրապարակներում նորմալ պետություններն իրենց երկիրը խորհրդանշող քանդակ են տեղադրում՝ հասարակական, ազգային, պետական, մշակույթի գործչի կամ էլ մի սիմվոլի: Սովետական Հայաստանում, օրինակ, Լենինի արձանի գոյությունը Երեւանի կենտրոնական հրապարակում՝ իբրեւ բոլշեւիկյան գաղափարախոսության մարմնավորում, միանգամայն տրամաբանական էր, որովհետեւ դա էր երկրի բարձրագույն արժեքը՝ կոմկուսի գաղափարախոսությունն էր, լենինիզմը: Ի՞նչ է արդյոք խորհրդանշում անկախ Հայաստանի կենտրոնական հրապարակում այդ արձանի փոխարեն դրված գովազդային էկրանն արդեն երկու տարի, «Դարյայի», «Ջերմուկի», «Միկա ցեմենտի» եւ այլնի գովազդները (իսկ վերջերս հեռուստատեսությամբ առաջարկում էին կենտրոնական վահանակում տեղադրել տարաբնույթ շնորհավորականներ), վայրկյանը որոշակի գումարով վաճառելն է դրա նպատակը, այսինքն՝ շահի գաղափարն է մարմնավորում, կնշանակի այսօր մեր երկրում շահի գաղափարախոսությունն է իշխում՝ իբրեւ գերակա արժեք ունենալով ամենազոր դրամը:

«ԷԴ տեխնոլոջի» սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությանը պատկանող գովազդային էկրանը Հանրապետության հրապարակում տեղադրվել է քաղաքապետարանի թույլտվությամբ, որի համար ամենամսյա կանոնավոր վճարումներ է կատարվում, եւ որի չափը ճշտել չհաջողվեց: Ընկերության մի աշխատակցուհու՝ մնացած հարցերի պատրաստակամ պատասխաններից տեղեկացանք, որ էկրանը հատկապես Հանրապետության հրապարակում է տեղադրվել, որովհետեւ Երեւանի ամենակենտրոնական տեղն է եւ այդ տարածքում ուրիշ գովազդային վահանակներ չկան: «Գովազդի մասին» օրենքում իրենց վերաբերող սահմանափակումներ չկան, բայց ընտրությունն իրենցն է, եւ ընկերության կողմից սահմանափակումներ լինում են, ինչպես օրինակ, չեն տեղադրում գիշերային ակումբների եւ նմանատիպ վայրերի գովազդներ, ծխախոտի գովազդ, թէեւ անում են, սակայն, ծխախոտը ձեռքին երեխա չեն ցուցադրի:

Հարակից եւ մասնավորապես կառավարության շենքի բողոքներին տեղ տալով, փոխզիջումային քայլեր են արել, երեկոյան ձայնը ցածրացվել է, հաշվի են առել հասարակության տրամադրությունները, վերջերս ներկայացնում են լրատվական տեսանյութեր (անցած շաբաթվա խրոնիկա), ազգային պատկերասրահի, Ա. Խաչատրյանի տուն-թանգարանի, առհասարակ մայրաքաղաքին առնչվող նյութեր, որպես օրինակ բերվեց օրը մի քանի անգամ հնչող Ֆորշի «Այսպես էլ ապրում ենք» երգը: Բազում բողոքների պատճառով դուրս մնացած վիփագրաններին փորձում են փոխարինել «Գոհար» անսամբլի կամ Ֆորշի ելույթներով:

Գովազդների տեղադրման համար գործում է գնային որոշակի համակարգ՝ շատ տարբեր գնացուցակով: Մեր տեղեկությամբ, 1 րոպեն 55 սենտից 2 դոլար գինը հարաբերական է, կան դրանից բարձր ու ցածր սակագներ՝ պայմանավորված տարբեր հանգամանքներով (օրինակ՝ ժամկետային):

Այս մանրամասները հիմնահարցի նկատմամբ կարեւորություն չունեն, որովհետեւ կենտրոնական հրապարակում նման երեւույթը որեւէ կերպ չի արդարացվում, կամ պատճառաբանվում: Տրամաբանական հարց է առաջանում. կարելի՞ է արդյոք ուզածդ գումարով ստանալ քաղաքային իշխանությունների արտոնությունը եւ տեղադրել ուզածդ բանը ուզածդ տեղում: Ասենք, մի փողատիրոջ մտքով անցնում է տոնավաճառ սարքել քաղաքապետարանի շենքի առջեւ, կամ էլ գովազդային տոնահանդես՝ նախագահի նստավայրի դիմաց:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

«Մենք պետք է ավելի ուշադիր լինենք այն մարդկանց նկատմամբ, ովքեր մշտական ուշադրության կարիք ունեն»

Երեկ 50 հաշմանդամներ շարժասայլակներ ստացան

Ամերիկյան կառավարության ֆինանսավորմամբ Հայաստանում մարդասիրական ծրագրեր իրականացնող «Քաունթըրփարթ ինթերնեշընըլ» կազմակերպությունը երեկ 50 հաշմանդամների ժամանակակից շարժասայլակներ նվիրեց: Շարժասայլակները «Վերջին օրերի սրբերի բարեգործություն» կազմակերպության նվիրատվությունն են, որը կատարվել է Ամերիկայի անվասայլակների հիմնադրամի հետ: Անվասայլակների կարիք ունեցողները, որոնք հաշվառվել էին տարբեր հասարակական կազմակերպություններում (ՀԿ), բավական շատ են եւ, պատասխանատուների խոսքերով, ընդհանուր առմամբ 500 հաշմանդամներ էլ (նաեւ մարզերից) դեռ կստանան անվասայլակներ:

Սայլակներ ստացան ե՛ւ չունեցողները, ե՛ւ նրանք, ում սայլակները վաղուց մաշվել էին եւ դարձել դժվար օգտագործելի:

63 տարեկան Օհանյան Ալեքսանդրը, որ պատերազմի մասնակից է եւ 5 անգամ կաթվածահար է եղել, 1993 թ. հաշմանդամ է եւ մինչ օրս տեղաշարժվել է ձեռնափայտերով: Այժմ շատ ուրախ է, որ ինքն էլ է շարժասայլակ ստացել, քանի որ արդեն կկարողանա առանց կնոջ օգնության եւ ուղեկցության շարժվել ու զբոսնել: Մեծ էր նաեւ 9-ամյա Բաբուխանյան Սոնայի ուրախությունը, երբ ստացավ իր նոր, փոքր եւ հարմարավետ սայլակը: Ծնողների խոսքերով, աղջնակի նախորդ սայլակը մեծ էր եւ անհարմար, իսկ սրանով արդեն փոքրիկը հնարավորություն կունենա ինքնուրույն, առանց կողմնակի միջամտությունների շարժվելու:

Նվիրատվության պաշտոնական մասում ելույթ ունեցավ ԱՄՆ դեսպան Ջոն Էվանսը, որը նշեց. «ԱՄՆ կառավարությունը հարգում է բոլոր հաշմանդամներին՝ անկախ նրանից, թե ինչու են նրանք այդպես դարձել: Սա նախընտրության գործոն չէ ԱՄՆ-ի համար, այլ՝ օրենքի»: Դեսպանը ներկաներին հիշեցրեց Ռուզվելտին, Չերչիլին, Ստալինին պատկերող այն նկարը, որտեղ Ռուզվելտը ցանկանում էր թաքցնել իր հաշմանդամությունը: «Բայց այսօր ամեն ինչ փոխվել է եւ ոչ մի ամոթ չպետք է լինի դրա համար: Ինձ միշտ ցնցել է այն գաղափարը, որ 5 րոպե հետո մենք էլ կարող ենք դառնալ հաշմանդամ», ավելացրեց պրն Էվանսը:

Հաշմանդամներին ողջունեց նաեւ «Վերջին օրերի սրբերի բարեգործություն» կազմակերպության ներկայացուցիչ Ջերի Բրաունը, որն ընդգծելով անվասայլակների անհրաժեշտությունը՝ նշեց. «Այս անվասայլակներն ընդունենք մի քայլ դեպի ապագա, դեպի հաջողություն»: Իսկ «Հայաստանի հաշմանդամներ» ՀԿ-ի նախագահ Հարություն Շարբաղյանը կոչ արեց մշտապես լավ ուշադրության արժանացնել հաշմանդամներին, քանի որ նրանք լավ վերաբերմունքի եւ ուշադրության կարիք շատ ունեն:

Թե՛ դեսպան Էվանսը, թե՛ Ջերի Բրաունը կոչ արեցին մեր համայնքապետներին բոլոր հասարակական շենքերը կառուցել հաշմանդամներին հասանելի:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

Հակակոռուպցիոն պայքարի նոր՝ երիտասարդական շտաբ

Բուհական ընդունելության քննությունները կվերահսկվեն, բայց ինչպե՞ս

Երիտասարդական հակակոռուպցիոն շտաբը երեկվանից սկսեց իր գործունեությունը: Այդ մասին տեղեկացրեց Հայաստանի երիտասարդական կուսակցության նախագահ Սարգիս Ասատրյանը: Ըստ պրն Ասատրյանի, երեկ շտաբի անդրանիկ նիստն էր, որին մասնակցում էին Հայաստանի բուհերի ուսանողական խորհուրդների, ոստիկանության, հարկային պետական ծառայության, ԵԱՀԿ երեւանյան գրասենյակի եւ այլ կառույցների ներկայացուցիչներ:

Նորաստեղծ երիտասարդական հակակոռուպցիոն շտաբը, ըստ Ասատրյանի, նպատակ ունի առաջիկա 3 ամիսներին վերահսկել ընդունելության քննությունները՝ մասնակցելով որպես դիտորդ: Դրա համար շտաբում կամավորական ներգրավված երիտասարդները կհավատարմագրվեն կրթության եւ գիտության նախարարությունում: Շտաբի աշխատանքներին վճարովի հիմունքներով կհրավիրվեն մասնագետներ տարբեր առարկաների գծով:

Հետաքրքրական է, որ Հայաստանի երիտասարդական կուսակցությունը ստանձնել է հակակոռուպցիոն շտաբի նյութատեխնիկական եւ ֆինանսական ապահովումը: Այս առնչությամբ Սարգիս Ասատրյանը նշեց, որ ներկա դրությամբ շտաբի աշխատանքները կազմակերպելու համար դրամաշնորհի կարիք չունեն, քանի որ ծախսերն այնքան էլ մեծ չեն: Ընդհանուր առմամբ հասարակական նախաձեռնության տպավորություն թողնող 180 հոգուց բաղկացած շտաբի աշխատանքները կհամակարգի ինքը՝ Սարգիս Ասատրյանը, իսկ շտաբի աշխատանքների վերահսկողությունը, Ասատրյանի խոսքերով, կիրականացնեն հասարակական կարծիք ձեւավորող կառույցները, մասնավորապես ԶԼՄ-ները:

Երիտասարդական նախաձեռնության հեղինակները ծրագրում են բուհերում ընդունելության քննությունների շրջանը «վերահսկելուց» հետո իրենց գործունեության ոլորտ դարձնել կոռուպցիոն դրսեւորումներ ունեցող մնացած բնագավառները:

Հակակոռուպցիոն պայքարի կարեւորությունը եւ այդ կերպ ժողովրդավարության ապահովումը բավականին գրավիչ եւ թերեւս ոգեւորիչ գաղափարներ են: Սակայն, ինչպես ժամանակին հակակոռուպցիոն պայքարի ռազմավարության մշակման ժամանակ ըստ էության մերժվեց հակակոռուպցիոն մարմին ստեղծելու գաղափարը, այնպես էլ այս դեպքում նշված գաղափարի մերժման փաստարկները մնում են նույնը: Մասնավորապես ինչպե՞ս են Սարգիս Ասատրյանը եւ մյուսներն ապահովելու իրենց ստեղծած շտաբի աշխատանքը առանց կոռուպցիոն ռիսկերի: Նաեւ ովքեր եւ ի՞նչ միջոցներով են երաշխավորելու, թե հակակոռուպցիոն երիտասարդական շտաբում հայտնված ակտիվ երիտասարդներն իրենք կոռուպցիոն երեւույթների մասնակից չեն դառնա:

Ինչեւէ, նախաձեռնությունը ողջունելի է, նպատակը՝ եւս, մնում է, որ իրագործումը երկուսն էլ չխաթարի:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Երեւանի երեք՝ Նոր-Մարաշ, Դավիթաշեն եւ հատկապես Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքներում հունիսի 5-ին տեղի ունեցած ընտրությունները տխուր մտորումների տեղիք են տալիս: Այդ երեք համայնքներում էլ հաղթանակ տարան գործող քաղաքապետները: Ընդ որում, դրանցից մեկում մեկ թեկնածու էր գրանցված, իսկ երկուսում գործող քաղաքապետների հետ մրցակցում էին մեկական թեկնածուներ:

Իսկ մրցակիցները, անկախ իրենց ներկա հնարավորություններից, անցյալից, նախընտրական հաջող արշավից կամ այլ հանգամանքներից, ուղղակի չեն կարող հաղթել գործող քաղաքապետին: Նրանք պարզապես հայտնվում են դաժանագույն շրջափակման մեջ: Շրջափակում, որն իրականացվում է վարչական, ուժային, կիսաքրեական մեթոդներով, եւ դրա դեմ ուղղակի «խաղ չկա»: ՀՀԿ-ի հայտնի լոզունգն ու գործելակերպն

նախկին մտածողությանը, ըստ որի իրենց ձայնը որեւէ նշանակություն չունի: Սա է ժողովրդավարության հիմնական սպառնալիքն ու կամ թե անկարող ընտրություններ անցկացնելու ամենամեծ վտանգը: Մարդիկ սկսում են հիասթափվել ոչ թե այս կամ այն կուսակցությունից, այլ պետությունից, որի մասնիկն իրենք են: Թե ինչի կարող է դա հանգեցնել՝ փոքր-ինչ հետո:

Երկու թեկնածուների առկայությունը նույնպես ժողովրդավարության

թյունները: Եվրոխորհրդի դժգոհությունն ու դրանից բխող գործողությունները ամենեւին էլ ամենասարսափելին չեն: Նման ընտրությունների անցկացման շարունակումը ոչ այլ ինչ է, քան մեր վերջի սկիզբը: Դա կհանգեցնի բնակչության վստահության եւ հավատի վերջնական կորստի ու հիասթափության: Եվ իշխանությունները անգամ ամենաօգտակար եւ անհրաժեշտ քայլերը հակառակ ազդեցությունը կգործեն բնակչու-

րականացնելու օրինական ճանապարհների մասին, միաժամանակ որեւէ հնարավորություն չթողնել դրա համար: Բռնի իշխանափոխությունից խուսափելու միակ ճանապարհը ազատ եւ արդար ընտրություններ անցկացնելն է: Հանրապետական կուսակցությունը պետք է ձգտի իշխանության ղեկին մնալ այս ձեւով, ոչ թե այնպես, ինչպես դա տեղի է ունենում քաղաքապետների եւ նախորդող այլ ընտրությունների ժամանակ:

Հանրապետական քաղաքապետների մրցակիցները հայտնվում են դաժանագույն շրջափակման մեջ

Իշխող կուսակցությունը կրկնում է կոմունիստների եւ ՀՀՇ-ի անցած ճանապարհը

Նախ մեկ թեկնածուի առաջադրման արդեն վտանգավոր դարձած ավանդույթի մասին: Հիշեցնենք, որ երկու-երեք շաբաթ առաջ նույն պատկերն էր Ավանի քաղաքապետի ընտրության ժամանակ, որտեղ առաջադրվել էր եւ, բնականաբար, հաղթանակ տարել վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի որդին: Նոր-Մարաշի գործող քաղաքապետը վարչապետի որդին չէր, բայց դարձյալ ներկայացնում էր գլխավոր իշխող կուսակցությունը՝ Հանրապետականը: Ինչ է նշանակում մեկ թեկնածուի առաջադրումն ու հաղթանակը: Սա նշանակում է հեռու, լուրջ նահանջ իրական ժողովրդավարությունից: Առավել վտանգավորն այն է, որ դա տեղի է ունենում ժողովրդավարության քողի ներքո: Ինչո՞ւ:

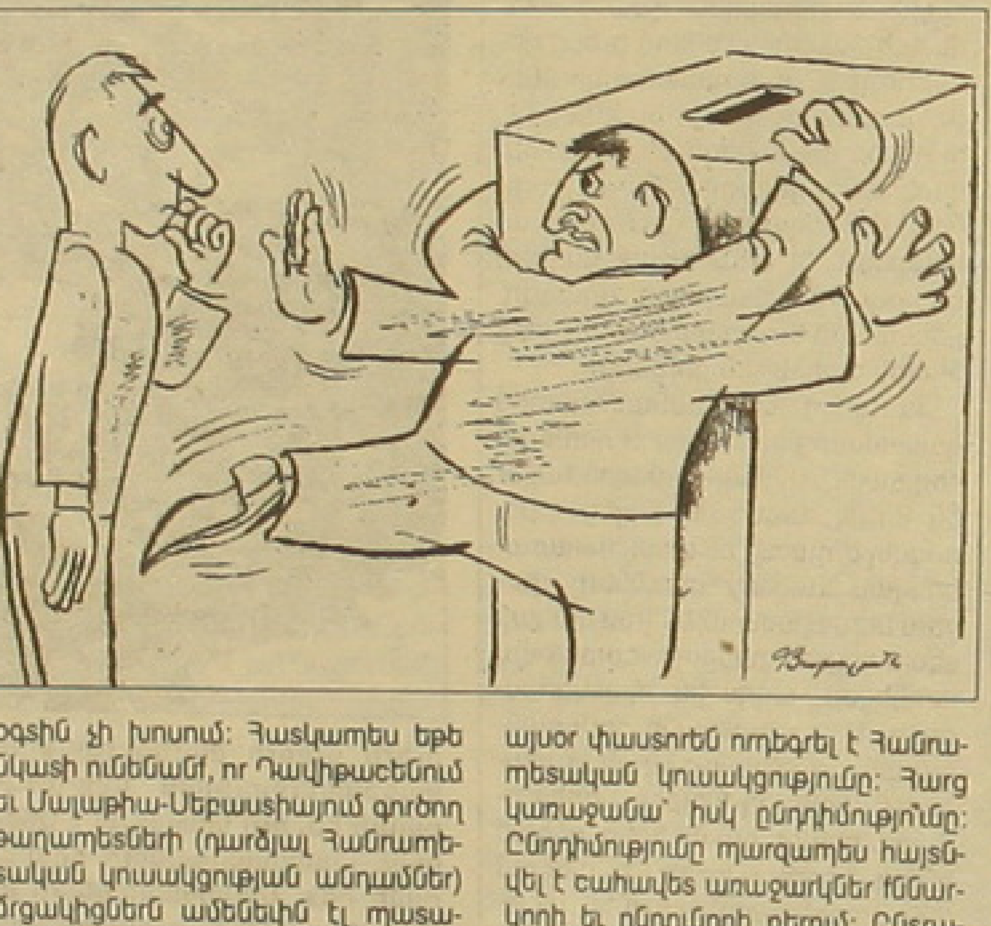

Կոմունիստական կուսակցության իշխանության տարիներին, բացի նախապես որոշված թեկնածուից, ձեւի համար մի քանի այլ մարդկանց ազգանուններ էլ էին գրում: Սակայն կար մեկ էական առավելություն, մարդիկ ի սկզբանե հավատ չէին տածում ընտրությունների նկատմամբ եւ չէին մասնակցում դրանց: Հիմա ընտրողներն ունեն իրենց ձայնը կարեւորելու գիտակցություն: Մինչդեռ այն, ինչ տեղի է ունենում արդեն որերորդ տարին կատարվող ընտրությունների ժամանակ, լրջորեն խաթարում է այդ գիտակցությունը: Մարդիկ վերադառնում են

օգտին չի խոսում: Հատկապես եթե նկատի ունենանք, որ Դավիթաշենում եւ Մալաթիա-Սեբաստիայում գործող քաղաքապետների (դարձյալ Հանրապետական կուսակցության անդամներ) մրցակիցներն ամենեւին էլ պատահական մարդիկ չէին, երկուսն էլ աչքի էին ընկել ղարաբաղյան պատերազմում, մեկը եղել է քաղաքապետ եւ ԱԺ պատգամավոր, մյուսը Երկրապահ կամավորական միության վարչության անդամ է: Այսինքն, ամրագրենք, ոչ մի պատահական մարդ այսօր չի համարձակվի անգամ փորձել ուժերը չափել գործող քաղաքապետների հետ:

այսօր փաստորեն ողբերգել է Հանրապետական կուսակցությունը: Հարց կառաջանա՝ իսկ ընդդիմությո՞ւնը: Ընդդիմությունը պարզապես հայտնվել է շահավետ առաջարկներ քննարկողի եւ ընդունողի դերում: Ընտրական հանձնաժողովներում նրանց ներկայացուցիչների ծախվածության մասին լուրերը հենց այնպես չեն հնչում:

Ինչի՞ կհանգեցնեն նման ընտրությունները, հատկապես եթե նկատի ունենանք, որ սարերի հետեւում չեն տեղական ինքնակառավարման մարմինների համընդհանուր ընտրու-

թյան մեջ: Կհասունանա իշխանության իրական ճգնաժամ, ոչ այնպիսի, ինչպիսին եղավ անցյալ տարվա ապրիլին կամ նախանցյալ տարվա փետրվար-մարտին, երբ ուղղակի իշխանություն-ընդդիմություն պայքարն էր ծավալվում իշխանության տիրանալու համար: Պայքար, որը որեւէ առնչություն չուներ բնակչության շահերի հետ: Այդ ճգնաժամը կործանարար կլինի ոչ թե Հանրապետական, «Օրինաց երկիր», Դաշնակցություն իշխանական կոալիցիայի կամ «Արդարություն» եւ «Ազգային միաբանություն» ընդդիմադիր կուսակցությունների համար, ոչ միայն Լեռնային Ղարաբաղի, այլեւ հենց Հայաստանի Հանրապետության գոյության համար:

Իշխանության ղեկին կառչած մնալու անհագ ցանկություն դրսեւորող հանրապետականներին հիշեցնենք, որ իրենց կողմից տեղի-անտեղի վկայակոչվող Գարեգին Նժդեհը այդ նույն իշխանությունն առանց երկմտելու զիջեց բոլշեւիկներին, երբ իր առանձնությունը կատարած համարեց: Հանրապետական կուսակցությունն այժմ կրկնում է հենց կոմունիստների եւ նրանց հաջորդ ՀՀՇ-ի անցած ճանապարհը: Այդ կուսակցության ղեկավար, երկրի վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը պետք է նկատի ունենա, որ չի կարելի անընդհատ խոսել իշխանափոխություն ի-

Իշխանական կոալիցիայի մյուս անդամ «Օրինաց երկրի» ղեկավար, ԱԺ նախագահ Արթուր Բաղդասարյանն էլ ազատ եւ արդար ընտրությունների այլընտրանքը խոսքով բացառելու փոխարեն պետք է առաջինն ինքն այդ օրինակը տա: Իսկ Հայ հեղափոխական դաշնակցությունը արդար երեւալու ձգտման փոխարեն պետք է ցույց տա, որ իր համար առավել կարեւոր են ժողովրդավարության եւ երկրի ապագան, քան իր ներկայացուցիչների առկայությունը կառավարությունում եւ իշխանական այլ օղակներում: Եվ բնականաբար, ազատ ու արդար ընտրությունների գլխավոր երաշխավորը պետք է հանդիսանա երկրի նախագահը, որը չունենալով վերընտրվելու խնդիր եւ իրավունք, գոնե հիմա պարտավոր է դա կատարել:

Դժբախտաբար, հուսալ, որ առաջիկայում ընտրություններն ավելի լավ կլինեն, քան անցյալում, որ ամեն հաջորդ ընտրություն առաջընթաց, այլ ոչ թե հետընթաց կարձանագրի, առայժմ չենք կարող, քանզի չեն երեւում իշխանությունների այն քայլերը, որոնք նման հույսեր փայփայելու հնարավորություններ կտան: Ընդհակառակը, անցյալ կիրակի օրը տեղի ունեցած ընտրությունների ժամանակ հերթական անգամ ականատես եղանք իշխանական բիրտ ուժի կիրառմանն ու գարշելի ընտրական մթնոլորտին:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Հայաստանի ղեկավարները չպետք է թույլ տան թուրքական ձեռնածություններ իրենց հայտարարությունների հետ

Իրենց արեւմտյան սահմանին ունենալով մեծ եւ հզոր պատմական թշնամի, հայերը պետք է իրենց բոլոր ռեսուրսները մեկտեղեն՝ պաշտպանելու իրենց նորափիթ հայրենիքի քաղաքական շահերը: Գողիաթի դեմ Դավթի այս գոտեմարտում Հայաստանի համեմատաբար անփորձ ղեկավարները կանգնած են բարձր հմտություն ունեցող թուրք դիվանագետներին դեմ-հանդիման, որոնց օգնում եւ սատարում են Վաշինգտոնի ներդաշնակողականները, իսրայելական լոբբին եւ ամերիկյան հմուտ խորհրդականները:

Քայլերից մեկը, որ հայերը պետք է անեն այս անհավասար պայքարում իրենց բազուկն ուժեղացնելու համար, թուրք կոլեգաներից շատ ավելի ակտիվ լինելն է: Հայերը պետք է հայ-թուրքական հարաբերությունների օրակարգի մշակման եւ իրենց սեփական հայտարարությունները եւ գործողությունները ներկայացնելու հարցում նախաձեռնությունը վերցնեն իրենց ձեռքը:

Այս կետը լուսաբանելու համար կցանկանայի նշել վերջերս տեղ գտած երեք օրինակներ, երբ Հայաստանն իր ձեռքը չվերցրեց նախաձեռնությունը եւ չհետեւեց, որպեսզի իր իսկ տեսակետները ճիշտ ներկայացվեն՝ դրանով իսկ թուրքերին հնարավորություն տալով մեկնաբանելու զգայուն քաղաքական հարցերում հայկական կողմի դիրքորոշումը եւ ձեռնածություններ անելու դրանով:

2001 թ. փետրվարին նախագահ Քոչարյանը հարցազրույց տվեց թուրք հայտնի լրագրող Մեհմեդ Ալի Բիրանդին, որում անդրադարձավ մի քանի կարեւոր հարցերի, այդ թվում Հայոց ցեղասպանության ճանաչմանն ու Թուրքիայի նկատմամբ հայերի տարածքային պահանջների հնարավորությանը: Բիրանդը նախագահի հետ հարցազրույցը հեռարձակեց թուրքական հեռուստատեսությամբ՝ նրա խոսքերը հայերենից թուրքերեն թարգմանելուց, ավելի շուտ՝ թարգմանությամբ ձեւափոխելուց հետո: Հարցազրույցը բազմաթիվ բանավեճերի տեղիք տվեց աշխարհասփյուռ հայերի շրջանում, քանի որ թարգմանությամբ ներկայացվել էր, իբր նախագահ Քոչարյանն ասել է, թե Հայաստանը Թուրքիայից տարածքային պահանջներ չունի: Հեռուստադիտողները չկարողացան լսել Քոչարյանի սեփական բառերը, քանի որ լսվում էր միայն թուրքերեն թարգմանությունը: Նախագահի մեկնաբանություններն էլ ավելի աղավաղվեցին, երբ թարգմանվեցին թուրքերենից անգլերենի եւ հրապարակվեցին «Turkish Daily News»-ում: Անհավասալիորեն հայկական լրատվամիջոցները տպագրեցին հարցազրույցը՝ նախագահ Քոչարյանի խոսքերը թուրքերենից եւ անգլերենից վերստին թարգմանելով հայերենի:

Զարմանալիորեն նախագահի մամլո քարտուղարը չհրապարակեց հարցազրույցի հայերեն բնօրինակը նույնիսկ նախագահ Քոչարյանին վերագրված խոսքերի առնչությամբ աշխարհով մեկ հնչած քննադատությունից հետո: Նույնչափ տխրեցնող էր այն փաստը, որ հարցազրույցը նախաձեռնել էր Թուրք-հայկական հաշտեցման հանձնաժողովի նախագահող Դեյվիդ Ֆիլիպսը՝ փորձելով «փարատել Հայաստանի մտադրությունների առնչությամբ թուրքական կողմի մտահոգությունները»:

Երկրորդ միջադեպը տեղի ունեցավ անցյալ ամիս, երբ նախագահ Քոչարյանը, պատասխանելով Երեւանի պետական համալսարանի մի ուսանողի հարցի, հայտարարեց, որ հայ ոչ մի պաշտոնյա Թուրքիայից հողեր չի պահանջել: Այդ հարցով պետք է զբաղվի որեւէ ապագա նախագահ, խոհեմաբար ասաց Քոչարյանը ուսանողին: Այս դիտողությունները հեռարձակվեցին Հայաստանի պետական հեռուստատեսությամբ: Քանի որ նախագահի մամլո քարտուղարը չէր հրապարակել Քոչարյանի մեկնաբանությունների տեքստը, թուրքական եւ միջազգային լրատվամիջոցները իրականում նախագահի ասածի տարբեր աղավաղված տարբերակներ հաղորդեցին: Համարյա դրանք բոլորը սխալ հաղորդագրություն տարածեցին, թե Քոչարյանն ասել է, որ Հայաստանը տարածքային պահանջներ չունի Թուրքիայից: Մեկ անգամ եւս նախագահի մամլո քարտուղարը որեւէ սղագրություն, պարզաբանում եւ ճշգրտում չհրապարակեց: Այլոց, այդ թվում Հայաստանի թշնամիներին, հնարավորություն տվեց ներկայացնելու եւ սխալ ներկայացնելու նախագահի ասածը:

Երրորդ օրինակը 2005 թ. ապրիլի 10-ին Թուրքիայի վարչապետ Էրդողանից նախագահ Քոչարյանին ուղղված նամակն էր, որում առաջարկվում էր կյանքի կոչել պատմաբանների թուրք-հայկական համատեղ հանձնախումբ, որը կուսումնասիրի «1915-ի դեպքերը»: Հայկական կողմին պաշտպանվողի դիրքում դնելու նպատակով թուրք ղեկավարները տեղեկացրին միջազգային մամուլին այս նամակի մասին նույնիսկ մինչեւ Քոչարյանը կստանար այդ նամակի օրինակը: Այնուհետեւ, փորձելով ճնշում գործադրել Քոչարյանի վրա, որպեսզի նա ընդունի իրենց առաջարկը, թուրք պաշտոնյաները հնարամտորեն (եւ ի խախտումն դիվանագիտական արարողակարգի) նամակի մի օրինակ տրամադրեցին Միացյալ Նահանգների Կոնգրեսի անդամներին: Կոնգրեսականներ, Թուրք-ամերիկյան բարեկամության խմբի անդամներ Էդ Ուիթֆիլդը եւ Ռոբերտ Ուեքսլերը ապրիլի 20-ին նամակը փոխանցեցին Կոնգրեսի բոլոր անդամներին՝ գովազդելով թուրքական կառավարության «պատմական քայլը» եւ հորդորելով նախագահ Քոչարյանին դրական պատասխան տալ Անկարայի մեկնած «ձիթենու ճյուղին»: Թուրքերի իրական մտադրությունը նախագահ Բուշի ապրիլի 24-ի ուղերձի վրա ազդելն էր: Դա աշխատեց: Նախագահ Բուշն իր ուղերձում պաշտպանեց Էրդողանի նախաձեռնությունը: Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը նույնպես սատարեց այդ նախաձեռնությանը, մինչ Հայաստանի ղեկավարները դեռ մտմտում էին իրենց պատասխանի վրա: Ի վերջո, երկու շաբաթ անց՝ ապրիլի 25-ին, նախագահ Քոչարյանը պատասխանեց Էրդողանի նամակին՝ առաջարկելով, որ բնականոն հարաբերություններ հաստատվեն երկու երկրների միջեւ եւ ստեղծվի միջկառավարական հանձնաժողով՝ «քննարկելու ցանկացած կամ բոլոր կարեւոր խնդիրները»: Դա լավ մտածված պատասխան էր, սակայն երկու պրոբլեմ ուներ.

1) ուղարկվեց շատ ավելի ուշ, երբ Էրդողանի նամակն արդեն գործել էր իր ազդեցությունը միջազգային հանրության վրա, 2) նախագահի մամլո քարտուղարը մեկ ամբողջ օր ուշացումով հրապարակեց Քոչարյանի պատասխանի տեքստը՝ թուրքերին եւ այլոց հնարավորություն տալով ընտրողաբար ներկայացնելու, թե ինչ է ասել Հայաստանի նախագահը եւ իրենց ձեռնտու լույսի ներքո ցույց տալ դա:

Մինչեւ Հայաստանի ղեկավարները չսկսեն նման հարցերում տիրել նախաձեռնությանը, ներկայացնել լրատվամիջոցներին իրենց հայտարարությունների տեքստերը, թուրքերը եւ այլք դա կանեն ի նպաստ իրենց: Անկարան ճարտկորեն շարունակում է տիրել նախաձեռնությանը եւ սխալ ներկայացնել քաղաքական զգայուն հարցերում Հայաստանի դիրքորոշումը: Աշխարհասփյուռ հայության լոբբիստական բոլոր ջանքերը կշարունակեն ի դերեւ անցնել, քանի դեռ հայ պաշտոնյաները չեն սկսել վերցնել նախաձեռնությունն իրենց ձեռքը եւ հետեւել իրենց տեսակետների ճիշտ մատուցմանը: Հայաստանը խիստ կարիք ունի ոչ թե դեղերի, այլ հասարակայնության հետ կապերի փորձագետների («spin doctors»):

ՀԱՐՈՒԹ ՍԱՍՈՒՆՅԱՆ

«Կալիֆոռնիա կուրիեր»

«Հայկական հարցը չպետք է քաղաքականացվի, ոչ էլ նախապայմանի տեսքով պարտադրվի Թուրքիային»

Մասնանշում է Հալիլ Բերքթայը հայտնի թուրք հրապարակախոս Թահա Աքյոլին հղած նամակում

Ամերիկահայ մտավորական, հասարակական եւ քաղաքական-գործիչ Երվանդ Ազատյանը **«Ազգին»** տված հարցազրույցում, որը հրապարակվել է մեր թերթի մայիսի 14-ի համարում, նկատի ունենալով Հայոց ցեղասպանության փաստի հետ հաշտվող Թաներ Աքչամի, Հալիլ Բերքթայի, Մուրադ Բելգեի, Բասքըն Օրանի պես թուրք գիտնականներին, մասնանշել էր. «Վերոհիշյալ գիտնականները, իմ գնահատմամբ, թուրք հայրենասերներ են: Նրանք ձգտում են Թուրքիան մաքրել պատմության արյունալի անցյալից: Հետեւաբար պարտադիր չէ, որ նրանց նախաձեռնությունը բխի մեզ՝ հայերիս կարեկցելու կամ մեր իրավունքները վերականգնելու մտահոգությունից»:

Պրն Ազատյանի այս խոսքերը «Միլլիեթի» հունիսի 3-ի համարում «Հալիլ Բերքթայի նամակը» խորագրով հրապարակված հոդվածում հաստատում է հայտնի թուրք հրապարակախոս Թահա Աքյոլը: Երբ մայիսի 25-27-ը «Բոսֆորի» համալսարանում «Օսմանյան հայերը կայսրության անկման շրջանում» թեմայով նախատեսվող գիտաժողովը հետաձգվում է, եւ կազմակերպիչները, այնուամենայնիվ, որոշում են հրավիրել, մայիսի 28-ին Աքյոլը «Միլլիեթի» միջոցով դիմում է կազմակերպիչներին եւ նրանց ներկայացնում հետեւյալ 3 առաջարկները. «1. Ընդհանուր հայտարարությամբ դատապարտել եվրոպական այն երկրների կառավարություններին, դասական իշխանություններին եւ խորհրդարաններին, որոնք պաշտոնապես սահմանում «1915-ի իրադարձությունները ոչ որպես ցեղասպանություն» բնութագրողների համար, 2. դատապարտել հայկական սփյուռքի ծայրահեղ տեսակետները, 3. կոչ անել եվրոպական քաղաքական կառույցներին, որ նրանք հարցի առնչությամբ որոշումներ չկայացնեն»:

Աքյոլի առաջարկներին, ինչպես ինքն է գրում, նամակով արձագանքում է պրոֆ. Հալիլ Բերքթայը եւ հայտնում նրան. «Ուզում եմ նշել, որ այդ երեք հարցերում էլ բովանդակության առումով միանգամայն համամիտ եմ ձեզ հետ: Այնքան համամիտ, որ այդ ամենն առ այսօր բազմիցս արել եմ»: Նամակից կատարված այս մեջբերումից հետո Աքյոլը հրապարակում է Բերքթայի նամակը: Ընդ որում, հրապարակելիս նամակին առաջաբան եւ վերջաբան է կցում, որպեսզի Բերքթայի արտահայտած տեսակետները հանկարծ տարակուսանք չառաջացնեն:

Ահա թե նամակում Բերքթայն ինչ է գրել Աքյոլին. «Թուրքական եւ օտարերկրյա մամուլում գիտական զեկուցումներում 1915-16-ի իրադարձությունների բնութագրման առումով տեսակետներն արտահայտելիս բազմիցս ընդգծել եմ հետեւյալը. «Սա բացառապես Թուրքիայի խնդիրն է: Կկարգավորվի միմիայն Թուրքիայի ներսում ազատ քննարկման ճանապարհով եւ քաղաքական բեւեռացման ու առճակատումների ոլորտից դուրս կբերվի»: Այս միջադեպը, ինչպես էլ որ դա բնութագրվի, մեր օրերում տեղի չի ունենում, նույնիսկ անուղղակիորեն տեղ չի զբաղեցնում այսօրվա սերնդի հիշողության մեջ, այսինքն՝ 1915-16-ին կատարվածը ոչ թե այժմեական, այլ պատմական խնդիր է, հետեւաբար դրանով պետք է զբաղվի գիտությունը: Ուստի հարցի ուսումնասիրություններն ու բանավեճերն ազատ պետք է լինեն: Դրանք ազատորեն պիտի կատարվեն ոչ միայն Թուրքիայում, այլեւ ամեն տեղ: Ես միանգամայն դեմ եմ հարցին առնչվող բանաձեւերի քննարկմանն ու ընդունմանը ոչ միայն եվրոպական կառույցներում, այլեւ բոլոր երրորդ երկրներում, բնականաբար ԱՄՆ-ում, Ֆրանսիայի, Շվեյցարիայի խորհրդարաններում եւ կառավարություններում: Ավելին՝ մենք պետք է ընդունենք, որ Եվրոմիությունն առ այսօր որեւէ երկրի իր սեփական պատմությունը մեկնաբանելու առումով ոչ մի նախապայման չի պարտադրել»:

Աքյոլը վերջաբանում հիմնավորում է նամակում Բերքթայի արտահայտած տեսակետները. «Հիշո՞ւմ եք Եվրախորհրդարանի շրջանակներում Ֆինլանդիայի նախկին նախագահ Մարտտի Ահթիսաարիի գլխավորությամբ ստեղծված «Թուրքիայի վերաբերյալ անկախ հանձնաժողովը»: ԵՄ-ին Թուրքիայի անդամակցությունը պաշտպանող հզոր մի զեկուցագիր էր պատրաստել: Նախքան զեկուցագիրը պատրաստելը Ահթիսաարին եւ նրա ընկերները խորհրդակցել են Բերքթայի հետ եւ հարցրել հայկական հարցի մասին նրա կարծիքը: Բերքթայը նրանց մանրամասնորեն բացատրել էր, որ այդ հարցը բացարձակապես չպետք է քաղաքականացվի եւ զեկուցագրում որպես նախապայման ոչ մի կերպ չպարտադրվի Թուրքիային: Այս փաստը «Հյուրիեթի» էջերում բացահայտորեն արձանագրել էր Գիլա Բենմայորը՝ ընդգծելով, որ վերոհիշյալ հանձնաժողովի անդամներին համոզեց Հալիլ Բերքթայը»:

Հ. ՉԱՔՐՅԱՆ

Բոլիվիայի նախագահը հրաժարական է տվել գազի պատճառով

Բոլիվիայում 20 օր տեւած ժողովրդական հուզումները երեկ հանգեցրել են նախագահ Կառլոս Մեսայի պաշտոնաթողությանը: Չնայած դրան, երկրում ձախ կուսակցությունների եւ հնդկացիական միավորումների հանրահավաքներն ու ցույցերը շարունակվում են:

Բողոքի զանգվածային ելույթների պատճառը մայիսին ընդունված օրենքն է, որը հավելյալ հարկեր է սահմանում Բոլիվիայում գազ արդյունահանող օտարերկրյա ընկերությունների համար: Նախագահի հակառակորդները պահանջում են ազգայնացնել ամբողջ գազարդյունաբերությանը: Բոլիվիան բնական գազի պաշարների գծով Կոլումբիայից հետո երկրորդ երկիրն է Լատինական Ամերիկայում, բայց նաեւ՝ լատինաամերիկյան ամենաաղքատ երկիրը:

Ցուցարարները պահանջում են նաեւ անցկացնել բարեփոխումներ եւ ընդլայնել լեռնաբնակ հնդկացիների իրավունքները: Ընդսմին գազով հարուստ հարավային շրջանները պահանջում են լայն ինքնավարություն եւ օտարերկրյա ներդրումները խթանող միջոցներ: BBC-ի տվյալներով, ժողովուրդը պահանջում է գազարդյունաբերության ազգայնացում:

Շաբաթավերջին նախագահը զանազան ուժերի ներկայացուցիչների հետ քննարկել էր վաղաժամկետ ընտրությունների անցկացման հնարավորությունը, իսկ երկուշաբթի օրը քաղաքներում սկսվել էին ցուցարարների եւ ոստիկանների բախումներ:

Ֆրանսպրեսի տվյալներով, մայրաքաղաք Լա Պասում լույս երեքշաբթի գիշերը 100 հազարանոց ցույց է անցկացվել: Նախագահ Կառլոս Մեսան պալատից հեռացել է զինված պահակախմբի ուղեկցությամբ: Մի քանի ժամ անց նա հայտարարել է իր պաշտոնաթողության մասին: Ռադիոյով եւ հեռուստատեսությամբ Մեսան ասել է, որ ինքը «չի կարող ավելի հեռուն գնալ»:

2003 թ. հոկտեմբերին գրեթե համանման պայմաններում նախագահական պալատից ուղղաթիռով փախուստի էր դիմել նախկին նախագահ Գոնսալո Սանչես դե Լոսադան, որը եւս չէր կարողացել լուծել երկրի նավթառատ շրջանների ինքնավարացման եւ գազարդյունաբերության ազգայնացման խնդիրները:

Իրանից արտաքսվել են «Ալ Ղաիդայի» 5000 անդամներ

Իրանի իշխանությունները հայտարարել են, որ վերջին 3 տարում երկրից արտաքսվել են «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական ցանցի շուրջ 5000 անդամներ: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը մեջբերում է Իրանի անվտանգության գերագույն ազգային խորհրդի ղեկավար Հասան Ռոհանիի խոսքերը, որն անհիմն է համարում ահաբեկիչներին հովանավորելու՝ Իրանին ուղղված մեղադրանքները:

Ռոհանին ընդգծել է, որ իր երկիրը բանտարկված ահաբեկիչների անունները հայտնել է ՄԱԿ-ի համապատասխան ստորաբաժանումներին: Նա ավելացրել է, որ հակաահաբեկչական պայքարում Իրանի ներդրած ավանդն արդեն արժանացել է միջազգային կազմակերպությունների հավանությանը:

Ռոհանիի խոսքերով, իրանական բանտերում պահվող ահաբեկիչները միջազգային հետախուզման մեջ չեն եւ Իրանում կդատվեն այդ երկրի գործած հանցանքների համար:

Իրանցի պաշտոնյան ԱՄՆ-ին կոչ է արել համատեղ ջանքերով բարելավել երկկողմ հարաբերությունները: Ընդսմին ամերիկացիները պետք է անեն առաջին «խիզախ» քայլը, որին իրանցիները կպատասխանեն առանց հապաղելու:

ԱՄՆ-ի եւ Իրանի դիվանագիտական հարաբերությունները խզված են 1979 թվականից, երբ Թեհրանում մի խումբ ուսանողներ հարձակվեցին ամերիկյան դեսպանատան վրա: Չնայած դրան, ըստ Ռոհանիի, Վաշինգտոնի հետ երկխոսությունը չի ընդհատվել, եւ այժմ էլ առկա են դրա շարունակման մի շարք հնարավորություններ:

Գ. Ք.

ՈՒՂԻՂ ԿԱՊ

Հարցեր ԱՄՆ հյուպատոսին

- Ինչո՞ւ դիմորդի իրական ցանկություններն ավելի ճիշտ գնահատելու համար, որը հարցազրույցի կարճ ընթացքում հնարավոր չէ պարզել, հյուպատոսարանը չի կիրառում այլ, ավելի հավաստի միջոցներ, օրինակ, տան, ունեցվածքի գրավադրումը: Այդ դեպքում ԱՄՆ մեկնելուց հետո շատ-շատերը կհրաժարվեին այնտեղ մնալու մտադրությունից:

- Մուտքի արտոնագրի տրամադրման չափանիշներն ու պայմանները կանոնակարգված են 1952 թ. ներգաղթի եւ քաղաքացիության օրենքով: Չնայած օրենքում լրացումներ ու փոփոխություններ են արվել, սակայն հիմնական դրույթները մնացել են նույնը: Նշված օրենքի 214 (b) ենթակետն ասում է, որ յուրաքանչյուր ոչ ներգաղթային մուտքի արտոնագրի դիմորդ դիտվում է իբրեւ ներգաղթող, քանի դեռ ինքն անձամբ չի ապացուցել հակառակը: Այն հնարավոր է իրականացնել դիմորդի մշտական բնակության վայրի հետ մասնագիտական, ֆինանսական եւ սոցիալական կապեր ցույց տալու միջոցով: Չկա ներկայացվող փաստաթղթերի հստակ սահմանված ցանկ, որը խորհուրդ է տրվում ներկայացնել, քանի որ յուրաքանչյուր դիմորդի գործ ունի իր առանձնահատկությունները: Մուտքի արտոնագրի դիմումները քննարկվում են տվյալ երկրում առկա տնտեսական եւ քաղաքական իրավիճակի լույսի ներքո: Տան գրավադրելու դիմաց մուտքի արտոնագիր ստանալու դրույթ համապատասխան օրենսդրությունը չի սահմանում:

- Ասում են, որ տարեց, ասենք, 60-70-ից բարձր տարիքի անձանց հյուպատոսարանը հեշտությամբ է վիզաներ տրամադրում: Որքանո՞վ են հավաստի նման խոսակցությունները, դիմորդների միջեւ հարցազրույցի ժամանակ որեւէ տարբերակում դրվո՞ւմ է:

- Յուրաքանչյուր մուտքի արտոնագրի դիմում, համաձայն ներգաղթի եւ քաղաքացիության օրենքի, դիտարկվում է տվյալ դիմորդի անձնական տվյալների եւ առկա հանգամանքների ներքո, ինչպես նշված է նախորդ հարցի պատասխանում:

- Իմ ծանոթ ամուսինները երկուսով միաժամանակ դիմել են ԱՄՆ մեկնելու համար, երկուսն էլ հարցազրույց են անցել, եւ նրանցից մեկը մերժվել է: Ի՞նչ տրամաբանություն է գործում նման դեպքում:

- Սովորաբար նման դեպքերում դիմորդները նախընտրում են թեկուզ մեկ մուտքի արտոնագիր ստանալ, քան երկու մերժում: Երբեմն մուտքի արտոնագրի տրամադրման պայմանների նվազագույն սահմանաչափին մոտ գործերի դեպքում հյուպատոսը, հաշվի առնելով ընտանիքի տնտեսական վիճակը, ենթադրում է, որ նրանք չեն կարողանա հոգալ միանգամից երկու հոգու ճամփորդության ծախսերը:

- Արձանագրվե՞լ են դեպքեր, երբ հարցազրույցով անցած դիմորդին ԱՄՆ միգրացիոն ծառայությունները վերադարձրել են: Ի՞նչ հանգամանքների դեպքում է նման միջոց կիրառվում:

- Կարեւոր է իմանալ, որ մուտքի արտոնագիրը չի երաշխավորում անարգել մուտք ԱՄՆ: Որոշումը կայացվում է ԱՄՆ մուտք գործելու պահին: Հազվադեպ է Միացյալ Նահանգների ներգաղթային ծառայությունը մերժում երկիր թողնել մուտքի արտոնագիր ունեցող ճամփորդին: Դա պատահում է, եթե ներգաղթային ծառայությունը լուրջ համոզմունքներ ունի, որ տվյալ անձը կարող է խախտել մուտքի արտոնագրի պայմանները:

Բրիտանացիները որոշեցին չանցկացնել Եվրոպայի սահմանադրության հանրաքվե

Տարաձայնություններ Եվրոպայում

Ինչպես երեկ **«Ազգը»** տեղեկացրել է արդեն, Մեծ Բրիտանիայի կառավարությունը որոշել է չանցկացնել եվրոսահմանադրության վավերացման հանրաքվե: Ավելի վաղ որոշվել էր նման հանրաքվե անցկացնել եկող տարվա գարնանը: Միջոցառումը հետաձգելու կառավարության որոշումը պաշտոնապես հաստատել է արտգործնախարար Ջեկ Սթրոն՝ ելույթ ունենալով խորհրդարանի Համայնքների պալատում:

Նրա խոսքերով, կառավարությունն իրեն իրավունք է վերապահում հանրաքվեի հարցին վերստին անդրադառնալ հանգամանքների փոփոխման դեպքում: «Բայց ներկա պահին մենք դրանում իմաստ չենք տեսնում», ընդգծել է Սթրոն:

Արտգործնախարարի կարծիքով, Եվրոմիության անդամ երկրները պետք է համատեղ որոշեն սահմանադրության ապագան: Ներկա ճգնաժամային իրավիճակի քննարկման առաջին հնարավորությունը հունիսի 16-17-ը Բրյուսելում կայանալիք ԵՄ գագաթաժողովն է:

Բրիտանացիները հանրաքվեն հետաձգելու որոշում ընդունեցին Ֆրանսիայում եւ Հոլանդիայում եվրոսահմանադրության նախագծի մերժումից հետո: Սահմանադրությունը կարող է ուժի մեջ մտնել ԵՄ անդամ բոլոր 25 երկրներում վավերացվելուց հետո միայն:

Բրիտանացի քաղաքական գործիչներից շատերը կարծում են, թե եվրոսահմանադրությունն ապագա չունի: «Ֆրանսիայի եւ Հոլանդիայի հանրաքվեներից հետո պարզ դարձավ, որ սա վերջն է: Բրիտանացիները խենթություն են համարում հանրաքվե անցկացնել այլեւս գոյություն չունեցող պայմանագրի առթիվ», BBC-ի թղթակցին հայտարարեց Պահպանողական կուսակցության հայտնի գործիչ Քեննեթ Քլարկը:

Վարչապետ Թոնի Բլերն, անկասկած, գոհ է հանրաքվեն հետաձգելու կառավարության որոշումից, քանզի հարցումները վկայում են, որ բրիտանացիները եւս դեմ են եվրոսահմանադրությանը: Բրիտանական կառավարության որոշումը, սակայն, դուր չի գալիս եվրոպացի որոշ ղեկավարների, մասնավորապես Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերին եւ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակին:

Օրերս Շրյոդերը եւ Շիրակը հայտարարեցին, որ, չնայած Ֆրանսիայում եւ Հոլանդիայում հանրաքվեների ձախողմանը, ԵՄ մյուս երկրները եւս պետք է ունենան իրենց կարծիքն արտահայտելու իրավունք: Ավելին՝ Ֆրանսիայում արագացվել էր հանրաքվեի անցկացումը, քանի որ սպասվում էր հանրաքվե նաեւ Մեծ Բրիտանիայում:

Հուլիսի 1-ից Եվրոմիությունում նախագահող երկիր կդառնա Մեծ Բրիտանիան: Ուստի հենց վարչապետ Թոնի Բլերն ստիպված կլինի հաղթահարել սահմանադրության առթիվ ԵՄ-ում ծագած նոր տարաձայնությունները:

Երեկ Թոնի Բլերը մեկնել է Վաշինգտոն, որպեսզի Միացյալ Նահանգների աջակցությունն ապահովի աֆրիկացիների չքավորության եւ մոլորակի «ջերմոցային էֆեկտի» դեմ մղվող պայքարում: BBC-ի տվյալներով, ամերիկացիները մոտ 700 մլն դոլար կհատկացնեն Եթովպիայում, Էրիթրեայում եւ աֆրիկյան մի շարք այլ երկրներում սովի դեմ ծավալված պայքարի շրջանակներում: Սակայն Ջորջ Բուշի վարչակազմը դեմ է բրիտանացիների այն առաջարկություններին, որոնք վերաբերում են աֆրիկյան երկրների պարտքերի դուրսգրմանը, օգնության ավելացմանը եւ առավել արդարացի առեւտրական հարաբերությունների հաստատմանը:

Գ. Ք.

Ոչ մի ժողովուրդ այսպիսի պատարագ չունի

Հարցազրույց Հայաստանի պետական երգչախմբի գեղ. ղեկավար եւ գլխավոր դիրիժոր, ժող. արտիստ Հովհաննես Չեքիջյանի հետ

Օրերս Հայաստանի պետական երգչախումբը Հովհաննես Չեքիջյանի ղեկավարությամբ իրականացրեց Կոմիտասի «Պատարագի» ամբողջական ձայնագրությունը՝ բնագրին հարազատ:

Հաշվի առնելով կոմիտասյան «Պատարագի» կոթողային արժեքը եւ ձայնագրության գեղարվեստական բարձր մակարդակը՝ տեղի ունեցածը պետք է համարել իրադարձություն մեր ազգային-հոգեւոր երաժշտական կյանքում:

- «Մահեստո», տարիներ առաջ ձայնագրեցիք Եկմալյանի «Պատարագը», այսօր՝ Կոմիտասի: Որքան ինձ հայտնի է, մտահղացումը եւ նախաձեռնությունը եւս բացառապես Ձերն էր:

- Դուք ճիշտ էիք: Տարիներ շարունակ փայփայել եմ Կոմիտասի «Պատարագը» ձայնագրելու միտքը, քանի դեռ ողջ եմ: Ես ինձ չպիտի ների, եթե դա չանեի: Ձայնագրությունն իրականացավ պետական պատվերի շրջանակներում, եւ այս առիթով ուզում եմ երախտագիտությունս հայտնել մշակույթի նախարարությանը, որ ճիշտ եւ ժամանակին հասկացան գործի կարեւորությունը եւ ընդառաջեցին:

- Կոմիտասի «Պատարագը» հաճախ որակվում է որպես համաշխարհային հոգեւոր երաժշտության գոհարներից մեկը, մանավանդ իբրեւ բազմաձայնության անգերազանցելի նմուշ: Դուք համաձա՞յն եք այդ բնորոշմանը:

- Միանշանակ այո: Ես կասեի ավելին. ծանոթ լինելով շատ ժողովուրդների, հռչակավոր կոմպոզիտորների մեսսաներին, որոնցից առավել հայտնիները նաեւ մեր երգչախումբն է հնչեցրել, այդուհանդերձ պիտի համարձակվեմ ասել, որ ոչ մի ժողովուրդ այսպիսի պատարագ չունի: Այսինքն, իմ խորին համոզմամբ, այս գործը ոչ միայն համաշխարհային արժեք է առհասարակ, այլեւ մեսսաների եւ պատարագների մեջ իրեն հավասարը չունեցող միավոր: Սա իմ կարծիքն է: Փառք Աստծո, որ իրականացավ իմ վաղեմի երազանքը՝ պետական երգչախմբի շուրթերով ձայնագրվեց Կոմիտասի «Պատարագը»: Եվ քանի որ մեր զրույցի առիթը Կոմիտասն է, ավելորդ չեմ համարում կրկնելու այն, ինչ միշտ ասել եմ եւ որը, անշուշտ, նորություն չէ. դա այն է, որ Կոմիտասը մեզ համար անչափելի մեծություն է: Նորություն չէ նաեւ այն, որ Կոմիտասը իր խորը ու մնայուն տեղն ունի նաեւ համաշխարհային երաժշտության անդաստանում: Այնուամենայնիվ հանդերձ՝ զարմանալին, թե՛ ողբերգականը (իր իսկ ճակատագրի հանգույն) այն է, որ այդ մեծությունը մինչեւ օրս ըստ արժանվույն հասկացված ու գնահատված չէ հենց մեզանում: Պատճառներից մեկը եւ, կարծում եմ, հիմնականը կոմիտասյան երաժշտության ոչ լիարժեք քարոզչությունն ու մատուցումն է:

Այս առումով գոնե մեր խումբը ամաչելու խնդիր չունի, քանի որ Կոմիտասը մշտապես իր ծանրակշիռ տեղն է ունեցել Հայաստանի պետական երգչախմբի երգացանկում: Մեր բազմաթիվ համերգային շրջագայությունների ընթացքում ականատեսը եւ վկան ենք եղել այն իրողության, թե օտար ունկնդիրների ինչպիսի ոգեւորություն եւ լուրջ հետաքրքրություն է դրսեւորել կատարելապես կոմիտասյան կատարումների հանդեպ: Եվ այսօր իրապես հպարտ եմ, որ Հայաստանի պետական երգչախումբը կոմիտասյան երգի քարոզչության ազգանվեր գործում ունեցել է եւ այսօր էլ ունի իր համեստ ներդրումը, որի

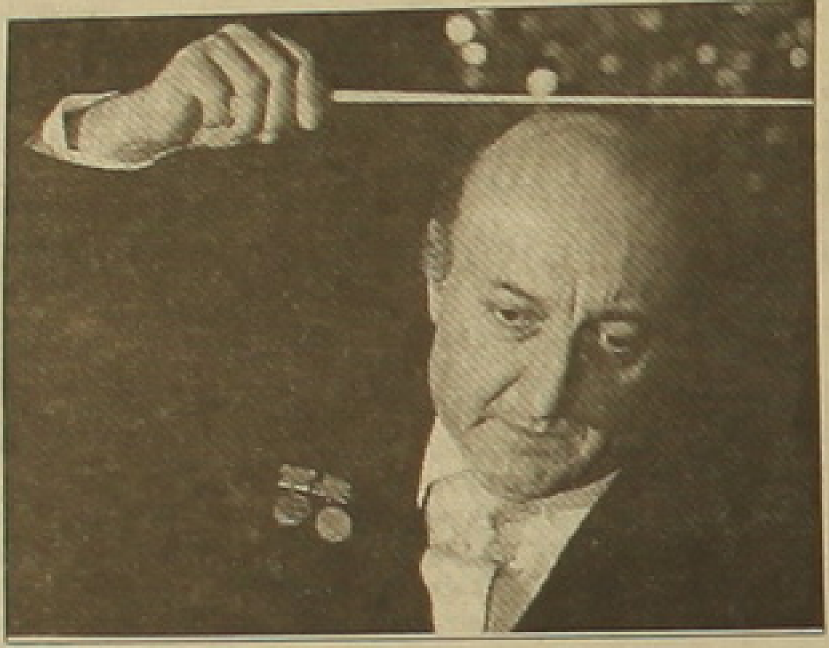

հերթական դրսեւորումը եղավ «Պատարագի» նորերս ավարտված ձայնագրությունը:

- 2005 թ. գարունը բավական բեղուն էր կատելլայի համար. բացի ձայնագրությունից նաեւ մի շարք ելույթներ, հիշարժան էր օպերային թատրոնի դահլիճում կայացած ապրիլի 23-ի հուշ-համերգը, որը Մեծ եղեռնի 90-ամյա տարելիցին նվիրված գլխավոր համերգային իրադարձությունն էր: Հիանալի արձագանքներ եղան մասնագետների եւ ունկնդրի կողմից, որոնց մեջ զգալի թիվ էին կազմում 90-ամյակի միջոցառումներին մասնակից օտարազգի հյուրերը: Պատասխանատվությունը մեծ էր. Ձեզ եւ երգչախմբին էր վիճակված ներկայացնել մեր երգը, մշակույթը, մեր ոգու դեմքը...

Երգչախումբը այս անգամ եւս պատվով դուրս եկավ հերթական փորձությունից. հրաշալի համերգ տեղի ունեցավ: Օրվա առիթը թելադրում էր չծափահարել, այլապես դահլիճը պիտի թնդար ծափերից, ինչը ի վերջո տեղի ունեցավ. զսպված հիացումը պայթեց ամենավերջում:

Եվ այնուամենայնիվ, մեր երաժշտասերը վերջին տարիներին շատ քիչ առիթներ է ունենում լսելու կատելլային՝ չհաշված նմանատիպ ելույթները, որոնց ժամանակ որպես կանոն ծրագիրը, թեկուզ մենահամերգը, մեծապես հարմարեցվում է իրադարձությանը, որ նույնպես հասկանալի է: Այնինչ մարդիկ ավելի հաճախ են ուզում լսել կատելլային մենահամերգով, նոր ծրագրով:

- Այո՛, ես ինքս էլ շատ գոհ մնացի թե՛ երգչախմբի, թե՛ Հայաստանի ֆիլհարմոնիկ նվագախմբի (որոշ համերգներ կատարվեցին նվագախմբի հետ) կատարումներից: Ծրագիրն էլ օրվա ոգուն համահունչ էր՝ հատվածներ պատարագից, ռեքվիեմներից: Մեր հոգու պարտքն էր, պարտավոր էինք: Ամենակարեւորն ինձ համար ժողովրդի գնահատականն է. նա է իսկական դատավորը: Ժողովրդական արտիստի իմ կոչումը նախ եւ առաջ ընկալում եմ այդ տեսանկյունից, այդ գիտակցությունն ունեցել եմ միշտ:

Ինչ վերաբերում է մենահամերգներին, նորություն պիտի չասեմ. դրանց բացակայության պատճառը մեր օրերին հատուկ տխուր իրողությունն է. ծախսերը չեն արդարացնում, օժանդակություն է պետք, որը գրեթե չկա: Հասկանալի է՝ մի պետություն, որ նոր է կառուցվում, իր առջեւ ուրիշ խնդիրներ ունի՝ գուցե ավելի կարեւոր, բայց կարծում եմ՝ ժամանակն է արդեն, որ լուրջ ուշադրություն եւ պետական օժանդակություն հասկացվի մեր ազգային մշակույթին ու արվեստին լայն առումով: Այլապես հետո ուշ է լինելու վերականգնել կորսվածը: Իսկ կորցնում ենք ամեն օր՝ հեռանալով մեր արմատներից: Կորցնում ենք մեր ազգային-դասական երգը, պարը, մեր ոսկեղենիկ լեզուն: Ձորս կողմը՝ օտարամուտ բարքեր, բառեր, ռիթմեր: Եվ եթե կատելլան (եւ մեզ պես շատ-շատերը) չի կարող իր ծախսերը ծածկել, ուրեմն պիտի լռի՞, ուրեմն պիտի խոսի անճաշակությո՞ւնը, ցածրակա՞րգը, ուրեմն մեր մատաղ սերունդը «հայացված» բառերով արաբաթուրքաֆրիկական ռիթմն ու «երաժշտությո՞ւնը» պիտի ընկալի որպես ազգային ու սնվի դրանով: Ո՛չ եւ ո՛չ: Մենք բոլորս ենք պատասխանատու ապագա սերունդների առաջ:

- Ի՞նչ ծրագրեր ունեք մոտ ապագայում:

- Հույս ունենք, որ վերջերս հետաձգված շրջագայությունը կիրականանա, եւ հուլիսին կմասնակցենք Հունաստանում կայանալիք փառատոնին: Շատ դժվար է նման մեծ խումբը համերգային շրջագայության տանել, բայց անում ենք հնարավորը, որ իրականանա: Վերադառնալով Կոմիտասի «Պատարագին»՝ ասեմ, որ ձայնասկավառակը շուտով պատրաստ կլինի, որը, կարծում եմ, մեծ նվեր է մեր երաժշտասեր հասարակությանը, բոլորիս:

Հարցազրույցը վարեց
ՀԱՅԿ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

«Եվ անգամ մահից հետո»

ՀԳՄ հրատարակչությունն ընթերցողին է ներկայացնում Ալեքսանդր Թոփչյանի «Եվ անգամ մահից հետո» 591 էջանոց ստվարածավալ վեպը: Բառիս իսկական իմաստով մտավորական ու քաղաքացի, 1915-ի եղեռնազոհ բանաստեղծ Ռուբեն Սեւակի կյանքի եւ ողբերգական մահվան մասին է վեպը, որ ներկայացնում է Ռուբեն Սեւակի բանաստեղծական էության եւ ստեղծագործական ձեւավորման ընթացքի, գերմանուհի Յանի Ապելի հետ սիրո հուզիչ, նվիրական եւ ողբերգական պատմությունը: Կենսագրական փաստերի եւ ժամանակագրական տվյալների հիման վրա ստեղծվում է արեւմտահայ բանաստեղծության մի կարեւոր՝ 1915-ի նախընթաց շրջանի մթնոլորտը՝ ցավալի եւ եղերական իրողություններով: Գիրքը սկսվում է Պոլսի Սիրքեջի կայարանից Եվրոպա ուսանելու մեկնող Ռուբեն Սեւակի ուղեւորության նկարագրությամբ: Վեպում բանաստեղծը ներկայանում է քաղաքացու եւ հայի ազնիվ ու բարձր կերպարով, կյանքի հանդեպ խիզախ եւ մահվան դեմ աներկյուղ, հանուն սկզբունքների եւ իդեալների պայքարող մտավորական կեցվածքով:

Գիրքը տպագրվել է «Ռուբեն Սեւակի հիշատակի տուն» հաստատության մեկենասությամբ, նվիրված է հեղինակի ծնողների՝ Գոհար Ազիզյանի եւ Էդուարդ Թոփչյանի հիշատակին:

Մ. Բ.

Առաջին մրցույթը խոստանում է շարունակություն ունենալ

Հայ մեծանուն կոմպոզիտոր, աշխարհահռչակ Արամ Խաչատրյանի ծննդյան տոնին նախորդող օրերին Երեւանում կազմակերպված միջոցառումներն առիթ դարձան մեկ անգամ եւս անդրադառնալու Խաչատրյան մարդու, հանճարի, ստեղծագործողի կերպարին: Դրանք հնարավորություն տվեցին մեկ անգամ եւս արժեւորել եւ գնահատել խաչատրյանական ժառանգությունը:

Արամ Խաչատրյանի անվան ջութակահարների միջազգային առաջին մրցույթը Երեւանում տեղի ունեցավ մայիսի 30-ից հունիսի 6-ը: Այս ընթացքում միմյանց հետ մրցեցին 7 երկիր ներկայացնող 18 ջութակահարներ Երեւանի Կոմիտասի անվան պետական կոնսերվատորիայից, Չայկովսկու անվան միջնակարգ մասնագիտական երաժշտական դպրոցից, Քյոլնի բարձրագույն երաժշտական դպրոցից, Փարիզի ազգային բարձրագույն կոնսերվատորիայից, Սարաջիշվիլու անվան Թբիլիսիի պետական կոնսերվատորիայից եւ Լոնդոնի քաղաքային երաժշտական ակադեմիայից: Ժյուրիի կազմում էին երաժիշտներ Էդվարդ Թադեւոսյանը (Հայաստան), Իգոր Պիկայզենը (Խորվաթիա), Ժան Տեր-Մերկերյանը (Ֆրանսիա) եւ Քրիս Փոյսը (Մեծ Բրիտանիա), իսկ նախագահը Արամ Խաչատրյանի եղբորորդի, նշանավոր կոմպոզիտոր Կարեն Խաչատրյանն էր:

Կարեն Խաչատրյանը բազմիցս եղել է տարբեր երկրներում կազմակերպված մրցույթների ժյուրիի կազմում, այս իմաստով հետաքրքրական է կոմպոզիտորի գնահատականը մրցույթի եւ մասնակիցների վերաբերյալ: «Մրցույթը հոյակապ էր բոլոր առումներով: Հրաշալի մասնակիցներ էին, որոնք շատ բարձր մակարդակ էին ապահովում, **«Ազգի»** հետ զրույցում ասաց նա: Հիացած եմ նաեւ միջոցառման կազմակերպման մակարդակից, կազմակերպչական ոչ մի խնդիր չկար, իսկ երբ մասնագետին կողմնակի ոչինչ չի խանգարում, նա կարողանում է լիովին կենտրոնանալ եւ անաչառ գնահատել: Շատ ճիշտ ընտրված ժյուրի էր, բոլորը պրոֆեսիոնալներ էին: Նույնիսկ ճիշտ էր մտածված ժյուրիի անդամների թիվը. մեծ կազմի դեպքում անխուսափելի են դառնում փոքրիկ ինտրիգները, տհաճ պատմությունները»:

Կարեն Խաչատրյանը խոստովանում է, որ մինչ Երեւան գալը մտավախություն ուներ, անհանգիստ էր՝ չէ՞ որ մրցույթը մեծանուն կոմպոզիտորի անունն էր կրում, սակայն այսօր վստահ է, որ արդեն կայացած մրցույթը շարունակություն է ունենալու, ընդլայնելու է աշխարհագրությունը, ճանաչում եւ բարձր վարկ է ձեռք բերելու:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

«Արծրուն Պեպանյանի «Կալիգուլա» վեպը մեր իրականության ֆոտոպատկերն է»

Քննարկվեց հեղինակի 4-րդ աշխատանքը

Այսօրվա իրականությունը ինչ-որ ժամանակ պատահածի կրկնությունն է, այսօր կատարվողը նախանշան է ապագայի համար: Ոչինչ նոր չէ այս արեւի տակ: Ահա այս իմաստով է վիպագիր Արծրուն Պեպանյանը ներկայացնում հռոմեական կայսր Գայոս Կալիգուլային, որը Հռոմում թագավորել է Ք. ծ. հ. 37-41 թթ.: Պատմական բարդ իրադարձություններով լի այս ժամանակում Պեպանյանը եւս մեկ անգամ հաստատում է պարզագույն ճշմարտությունը՝ բռնակալ ու դաժան տիրակալներ չեն լինում, մենք ենք նրանց ստեղծում, մենք՝ մեր խառնվածքի ու հոգու ճորտությամբ:

«Կալիգուլա» պատմավեպը, որի քննարկումը տեղի ունեցավ երեկ ժուռնալիստների միությունում, Արծրուն Պեպանյանի 4-րդ գործն է՝ «Ումի՞ց է հարկավոր փրկել հայրենիքը», «Հուլիոս Կեսար», «Ալեքսանդր՝ որդի Ամմոնի» (կամ «Ալեքսանդր Մակեդոնացի») վեպերից հետո, որոնցից վերջին երեքը հեղինակի բնորոշմամբ մեկ ցիկլ են կազմում:

Գայոս Կալիգուլա կայսրը ղեկավարել է 3 տարի 8 ամիս. 3 տարի նա եղել է աստվածային ղեկավար եւ միայն վերջին 8 ամիսներին վերածվել է հրեշի, այնպիսի մի հրեշի, որին հիշելիս պատմությունը կարծես թե չի անդրադառնում նրա ղեկավարության առաջին երեք տարիներին: Կայսրը վերածվում է հրեշի՝ տեսնելով այն զարշահոտությունը, որում ապրում է ժողովուրդը, նրան ժողովուրդն է գազան դարձնում: Վեպը նաեւ այսօրվա իրականության հրաշալի պատկերումն է, քանի որ այսօր էլ, էսսեագիր Վարդան Սեդրակյանի խոսքերով, մենք ներկա ենք մեր հասարակության դանդաղ եւ հիմնավոր անկմանը: Դա է գուցե պատճառը, որ այսօր նորից հիշում ենք այդ պատմական կերպարին: «Հեղինակը կարծես այս գրքով առաջարկում է հասարակական, քաղաքական ճգնաժամից դուրս գալու իր դեղամիջոցը», հավելեց էսսեագիրը, որի ասածը հաստատեց գրքի հեղինակը՝ նշելով. «Որպես գրող, վերլուծաբան՝ ես փորձել եմ հասկանալ, թե ինչպես մարդ կարող է այդպիսին դառնալ՝ հիմք ունենալով իհարկե մեր իրականությունը»:

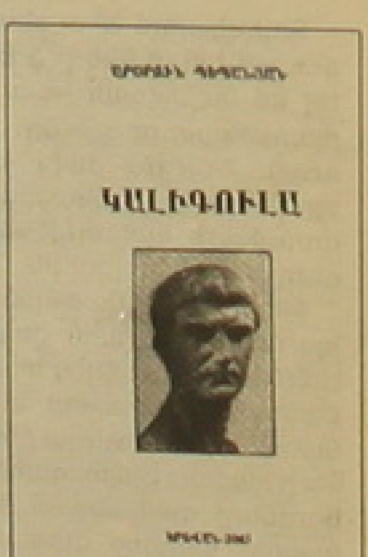

Հեղինակի ներկայացմամբ, ի տարբերություն Ալբեր Քամյուի «Կալիգուլայի», իր մոտ դաժան է հերոսի եւ միջավայրի տարբերակումը: «Սա գրական-գեղարվեստական աշխատանք է, բայց նաեւ քաղաքական գործ է, քանի որ այնտեղ կա նաեւ մեր ժամանակը, եւ այն պետք է անպայման գրվեր Հայաստանում», նշեց հեղինակը:

Գրում իրականության պատկերման չափը ըմբռնելու համար հոգեւոր հայր տեր Մխիթարը նշեց, որ «Կալիգուլան» այսօրվա ֆոտոպատկերն է: «Կասկածում եք, ելեք դուրս, նայեք: Հեղինակը չի ցանկացել ժողովրդին ուղիղ ասել, թե դուք ով եք, գրքի միջոցով է ցույց տվել», ավելացրեց տեր Մխիթարը:

Գրականագետ Դավիթ Գասպարյանի դիտարկմամբ Պեպանյանի «Կալիգուլան» ոչ այնքան փաստերի գրականություն է, որքան գաղափարների, իսկ կերպարները պատմական են ու արդիական՝ երկխոսության մեջ լինելով այսօրվա հետ: Նրա խոսքերով, մոնտաժային մտածողությամբ այս վեպն ընթերցողին կլանում եւ պահում է գրքի յուրաքանչյուր էջի, յուրաքանչյուր տողի վրա՝ չհոգնեցնելով, ժամանակի ու նյութի կարեւորությունը պահպանելով: Գրականագետը նշեց նաեւ, որ գիրքը լի է ասույթի վերածվող խոսքերով, որոնք թեպետ գրվել են հղացու, բայց շատ խորհրդանշական են:

ԳՈՀԱՐ ԳԵՎՈՐԳՅԱՆ

ՄՕԿ-ի հանձնախումբը բարձր է գնահատել Փարիզի եւ Լոնդոնի օլիմպիական հայտերը

Նյու Յորքը հրաժարվո՞ւմ է օլիմպիադայից

Յուլիսի 6-ին Սինգապուրում կայանալիք ՄՕԿ-ի 117-րդ նստաշրջանում հայտնի կդառնա 2012 թ. ամառային օլիմպիական 30-րդ խաղերի մայրաքաղաքը: Այդ պատվին արժանանալուն հավակնում են Փարիզը, Լոնդոնը, Մոսկվան, Մադրիդն ու Նյու Յորքը: ՄՕԿ-ի անդամներն իրենց ընտրությունը պետք է կատարեն հիմնվելով հատուկ հանձնախմբի հաշվետվության վրա, որը կազմվել է թեկնածու-քաղաքներ կատարած այցելությունների արդյունքներով:

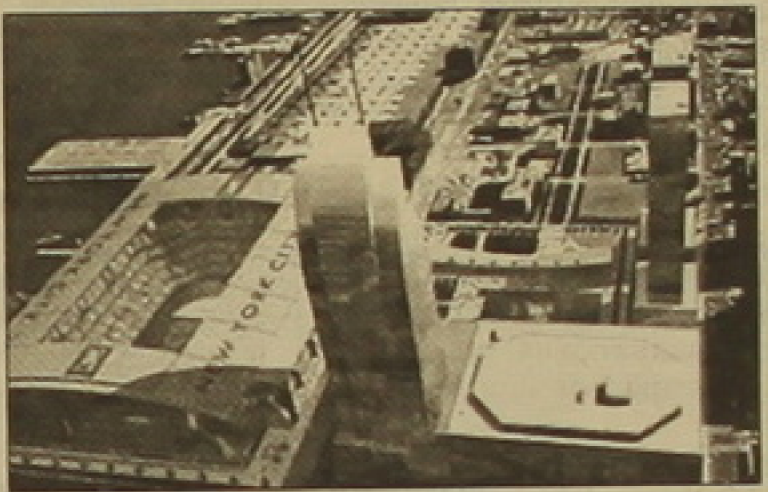

123 էջանոց այդ հաշվետվությունը հրապարակվել է ՄՕԿ-ի նստաշրջանից մեկ ամիս առաջ: Ըստ դրա, ամենաբարձր կարգի են դասվել Փարիզի եւ Լոնդոնի օլիմպիական հայտերը: Նյու Յորքի եւ Մադրիդի հայտերը որակվել են որպես բարձր կարգի: Ամենացածր գնահատականը ստացել է Մոսկվան: ՄՕԿ-ի հանձնախումբը թեկնածու քաղաքներ այցելելիս գնահատել է մի շարք գործոններ՝ մարզակառույցների առկայությունը, քաղաքի ընդհանուր ինֆրաստրուկտուրան, բնապահպանական, տրանսպորտային եւ մի շարք այլ հարցեր: Մոսկվայի կազմկոմիտեն դժգոհել է, որ հանձնախումբը քաղաք էր ժամանել ձյունոտ եղանակին, ուստի ամեն ինչ հնարավոր չեղավ ցուցադրել:

Կարեւորագույն հարցերից մեկը, որը կարող է վճռորոշ դառնալ օլիմպիական մայրաքաղաքի ընտրության գործում, խաղերի անցկացման համար նախատեսված բյուջեն է: Մոսկվայի օլիմպիական բյուջեն նվազագույնն է: Քաղաքի իշխանությունները պատրաստ են օլիմպիական խաղերի համար հատկացնել 1,84 մլրդ դոլար, 119 մլն դոլար էլ տրամադրել պարաօլիմպիադային: Այս ցուցանիշով առաջատարը Նյու Յորքն է՝ համապատասխանաբար 3 մլրդ եւ 186,4 մլն դոլար: 2-րդ տեղում Փարիզն է՝ 2,65 մլրդ եւ 150,8 մլն դոլար, որին հաջորդում է Լոնդոնը՝ 2,46 մլրդ եւ 144 մլն դոլար: Մադրիդի բյուջեն կազմում է 2 մլրդ եւ 145 մլն դոլար:

Եթե հիմք ընդունենք ՄՕԿ-ի հանձնախմբի հաշվետվությունը, ապա օլիմպիական մայրաքաղաք դառնալու ամենալավ հնարավորություններն ունեն Լոնդոնն ու Փարիզը: Սակայն եղել են դեպքեր, երբ ընտրությունը կանգ է առել ոչ հավանական հաղթողի վրա: Օրինակ, 1996 թ. բարձր էին գնահատվում Աթենքի հնարավորությունները, սակայն օլիմպիական մայրաքաղաք ընտրվեց Ատլանտան:

ՄՕԿ-ի հաշվետվության հրապարակումից մի քանի ժամ անց հայտնի դարձավ, որ Նյու Յորքի նահանգի օրենսդրական խորհրդի հսկիչ հանձնախումբը մերժել է նահանգի բյուջեից 300 մլն դոլար հատկացնել Մանհեթենում նախատեսված օլիմպիական մարզադաշտի շինարարությանը, որի կառուցման համար անհրաժեշտ է 2,2 մլրդ դոլար: Այսպիսով, Նյու Յորքը զգալիորեն նվազեցրեց օլիմպիադայի մայրաքաղաք դառնալու հնարավորությունը: Չէ՞ որ այդ մարզադաշտի կառուցումը Նյու Յորքում օլիմպիադան անցկացնելու գլխավոր նախապայմաններից մեկն է:

Մինչ ՄՕԿ-ի հանձնախումբը պատրաստվում էր հրապարակել հաշվետվությունը, Փարիզում եւ Մադրիդում տոնախմբություններ տեղի ունեցան՝ հաջակցություն իրենց քաղաքների օլիմպիական հայտերին: Մադրիդում տոնախմբությանը մասնակցեց մոտ 1,5 մլն մարդ: Չնայած շոգ եղանակին (35 աստիճան), քաղաքի բնակչությունը կենտրոնական հրապարակում ականատես եղավ տարբեր մարզաձեւերից իսպանացի մարզիկների մրցելույթներին, երաժշտական խմբերի, կոլումբիացի երգչուհի Շաքիրայի ելույթներին: Տոնախմբության ավարտին 150 հազար կամավորներ պարզեցին աշխարհի ամենամեծ դրոշը, որի երկարությունը 4 կմ էր, լայնությունը՝ 7 մետր: Դրոշի վրա պատկերված էր Մադրիդի օլիմպիական խորհրդանշանը եւ «Մադրիդ-2012» մակագրությունը: Գինեսի ռեկորդների գրքին արժանի այդ դրոշի արժեքը 24 հազար եվրո է, քաշը՝ ավելի քան 3 տոննա: Տոնախմբությունից հետո դրոշը կտրատվեց մանր մասերի եւ բաժանվեց մասնակիցներին որպես հուշանվեր:

Փարիզում եւս մեծ շուքով անցավ տոնախմբությունը: Մեկ գիշերվա ընթացքում Ելիսեյան դաշտերը վերածվել էին թենիսի կորտերի, ֆուտբոլային խաղադաշտերի, ռինգերի, լողավազանների, որոնցում օլիմպիական 28 մարզաձեւերից ցուցադրական ելույթներ տեղի ունեցան: Տոնախմբությանը մասնակցել են Փարիզի քաղաքապետ Բերտրան Դելանոյեն, երիտասարդության եւ սպորտի հարցերի նախարար Ժան-Ֆրանսուա Լամուրը եւ այլ պաշտոնյաներ: Տոնախմբության անցկացման վրա ծախսվեց 2,2 մլն եվրո:

Ռոման Բերեզովսկի. «Սուբյեկտիվ մրցավարությունն ազդեց արդյունքի վրա»

Հայաստան-Մակեդոնիա խաղի ավարտից հետո զրուցեցինք մեր հավաքականի դարպասապահ Ռոման Բերեզովսկու հետ:

- Ինձ թվում է, խաղի արդյունքի վրա ամենաբացասական ազդեցությունն ունեցավ մրցավարը: Նա պարզապես «ջարդեց» մեր խաղը: Գտնում եմ, որ մրցավարն այնքան էլ օբյեկտիվ չէր, հնարավոր է նույնիսկ խաղը լավ վարել չի կարողանում: Մի շարք դրվագներում մրցավարը կողմնակալություն դրսեւորեց, մակեդոնացիների օգտին էր տուգանային հարվածներ նշանակում, իր անհարկի սուլոցներով խափանում էր մեր գրոհները: Գուցե մեր դարպասին 11 մ հարված նշանակելը ճիշտ էր, սակայն պարտավոր էր նման 2 հարվածով էլ մրցակցին պատժել: Իմ կարծիքով, տղաները վատ չխաղացին, իրենց լավ դրսեւորեցին, տիրում էին նախաձեռնությանը, ուստի պետք է հաղթեինք:

- Ի՞նչը խանգարեց նրանց հաջողության հասնելու:

- Սուբյեկտիվ մրցավարությունը:

- Ինչպիսի՞ն է այժմ իրավիճակը Մոսկվայի «Դինամոյում»:

- Թիմում այժմ դժվարին ժամանակներ են, որովհետեւ կազմում մի շարք նոր ֆուտբոլիստներ են ընդգրկված, հատկապես մեծ թիվ են կազմում պորտուգալացիները: Նրանց դեռեւս ժամանակ է անհրաժեշտ ռուսական ֆուտբոլի, թիմում տիրող իրավիճակին ու մթնոլորտին հարմարվելու համար:

- Վերջնականապես հաստատվե՞լ ես հիմնական կազմում:

- Վերջին երկու խաղերում դարպասի պաշտպանությունն ինձ էր վստահված: Առայժմ, կարծես, հաստատվել եմ հիմնական կազմում: Սակայն ֆուտբոլիստի կյանքն այնպիսին է, որ ոչինչ հաստատ չես կարող ասել:

Առջեւում վճռորոշ հանդիպումն է

Հերթական ընտրական հանդիպումներն անցկացրին Հարավային Ամերիկայի գոտու հավաքականները, որոնք վիճարկում են 5 ուղեգիր: Արգենտինայի հավաքականը, որ 28 միավորով գլխավորում է աղյուսակը, հյուրընկալվելիս 0-2 հաշվով զիջեց էկվադորցիներին: Վերջիններս 23 միավորով հաստատվեցին 3-րդ տեղում:

Հերթական հաղթանակը տոնեցին բրազիլացիները՝ 4-1 հաշվով առավելության հասնելով պարագվայցիների նկատմամբ: Առաջին խաղակեսում 2 անգամ 11 մ հարվածներն իրացրեց Ռոնալդինյոն, ընդմիջումից հետո էլ աչքի ընկան Ռոբերտոն ու Ռոբինյոն: Հաղթանակի շնորհիվ Բրազիլիայի հավաքականը վաստակեց 27 միավոր: Այսօր Բուենոս-Այրեսում կկայանա Արգենտինա-Բրազիլիա վճռորոշ հանդիպումը: Առաջին շրջանում բրազիլացիները սեփական հարկի տակ 3-1 հաշվով հաղթել էին մրցակցին: Հետաքրքրական է, որ բրազիլացիներն արդեն 10 տարի Արգենտինայում հաղթանակ չեն տոնել:

Ընտրական մյուս հանդիպումներում գրանցվել են հետեւյալ արդյունքները՝ Չիլի-Բոլիվիա՝ 3-1, Վենեսուելա-Ուրուգվայ՝ 1-1, Կոլումբիա-Պերու՝ 5-0:

ՌՈՒՄԻՆԻԱ-ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Խաղը կկայանա Կոնստանցայում

Այսօր Եվրոպայի մի շարք քաղաքներում կկայանան ֆուտբոլի աշխարհի առաջնության ընտրական մրցաշարի հերթական հանդիպումները: Հայաստանի ազգային հավաքականը Կոնստանցայում կմրցի ռումինացիների հետ: Խաղը կսկսվի Երեւանի ժամանակով ժամը 22.30-ին: Հանդիպումը կսպասարկի Հունաստանի մրցավարական բրիգադը Բրիակոս Աթանասիոսի գլխավորությամբ: Մեր հավաքականը մրցավայր է մեկնել հունիսի 5-ի գիշերը:

Ռումինացիների համար հայերի հետ հանդիպումը վերջին հնարավորությունն է շարունակելու պայքարը եզրափակիչի ուղեգրերի համար: Դրա համար նրանց միմիայն հաղթանակ է անհրաժեշտ: Մեր հավաքականն էլ միայն հաջողության դեպքում հնարավորություն կստանա պայքարելու խմբում 5-րդ տեղը զբաղեցնելու համար: Հիշեցնենք, որ անցյալ տարվա նոյեմբերին Երեւանում ռումինացիների հետ կայացած խաղն ավարտվել է ոչ-ոքի՝ 1-1:

Նադալն արժանի բարձունքում է

Իսպանացի 19-ամյա թենիսիստ Ռաֆայել Նադալը մարզական իր կենսագրությունում հասավ ամենամեծ նվաճմանը՝ հաղթող ճանաչվելով «Ռոլան Գարոսի» մրցաշարում: Եզրափակիչում նրա մրցակիցն արգենտինացի Մարիանո Պուերտան էր: Նադալը կիսաեզրափակիչում պայքարից դուրս էր մղել թենիսիստների դասակարգման առաջատար Ռոջեր Ֆեդերերին, իսկ Պուերտան հաղթել էր Նիկոլայ Դավիդենկոյին: Թեեւ առաջին խաղափուլում նվազագույն առավելությամբ հաղթեց Պուերտան (7-6), սակայն հաջորդ երեք խաղափուլերը շահեց Նադալը (6-3, 6-1, 7-5), որն ընթացիկ մրցաշրջանում պարզապես հիանալի է հանդես գալիս: Տղամարդկանց զուգախաղում բելառուս Մաքսիմ Միրնին ընկերակցելով շվեդ Յոնաս Բյորկմանին, հաղթեց ամերիկացիներ Բոբ եւ Մայք Բրայան եղբայրներին (2-6, 6-1, 6-4):

Կանանց մենախաղում հաջողությունն ուղեկցեց բելգիացի թենիսիստուհի Ժյուստին Արդենին, որն ավելի ուժեղ գտնվեց ֆրանսուհի Մարի Պիերսից (6-1, 6-1):

Իսպանուհի Վիրջինիա Ռուանո-Պասկուալը եւ՛ արգենտինուհի Պաոլա Սուարեսը չորրորդ անգամ դարձան Ֆրանսիայի բաց առաջնության հաղթողներ զուգախաղում: Եզրափակիչ մրցախաղում նրանք պարտության մատնեցին հարավաֆրիկացիներ Կառա Բլեքին ու Լիզել Հուբերին:

Մարզական երկարակեցությամբ աչքի ընկնող Մարտինա Նավրատիլովային այս անգամ չհաջողվեց հաղթել խառը զուգախաղում: Ընկերակցելով հնդիկ թենիսիստ Լեանդեր Պաեսին, այս զույգը եզրափակիչում պարտվեց Դանիելա Հանտուխովա-Ֆաբրիս Սանտորո երկյակին:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/87 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւան քաղաքի Շեւչենկոյի անվան N 42 դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 6000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Հ/Հ 247010010343 «Կոմունալնախագիծ» ՓԲԸ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 17:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/86 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւան քաղաքի Շենգավիթի N 79 դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3400.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Հ/Հ 247010010343 «Կոմունալնախագիծ» ՓԲԸ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/85 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւան քաղաքի Քանաքեռ-Զեյթունի N 84 դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 5600.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Հ/Հ 247010010343 «Կոմունալնախագիծ» ՓԲԸ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ.՝ 28-93-25 Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 11:00:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/96 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւան քաղաքի Արամի եւ Բյուզանդի փողոցների (Խանջյան փողոցից մինչեւ Նալբանդյան փողոց) վերակառուցման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 8240 ՀՀ դրամ փոխանցել «Հայինվեստբանկ» Հ/Հ 115003450281 «Հայջրնախագիծ ինստիտուտ» ՓԲԸ-ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. ՝ 28-93-25 համաձայնողովի քարտուղար Հ. Ավետիսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 10.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԳՆԱՆՇՄԱՆ ՀԱՐՑՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ԳՀԱՇՁԲ - 05/34 ծածկագրով կազմակերպում է գնանշման հարցում՝ **Երեւան քաղաքի Նոր Նորք ուսանողական ավանի հանրակացարանի առաջին մասնաշենքում «Հատուկ կացարանի» սենյակների նորոգման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 1000 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ -ի N 247010010343 եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. ՝ 28-93-25 Գ. Հովոյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ գնանշման հարցման հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 15.00-ն:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ՄՐՑԱԿՑԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

«Պետական գնումների գործակալություն» ՊՈԱԿ-ն (պատվիրատու) ՊԳԳ - ՄԲԱՇՁԲ - 05/84 ծածկագրով կազմակերպում է մրցակցային բանակցություններ՝ **Երեւան քաղաքի Մալաթիայի N 181 դպրոցի հիմնանորոգման աշխատանքների** ձեռքբերման նպատակով: Հրավեր ստանալու համար անհրաժեշտ է 3000.0 ՀՀ դրամ փոխանցել «Արդշինինվեստբանկ» ՓԲԸ Հ/Հ 247010010343 «Կոմուննախագիծ» ՓԲԸ -ին եւ սույն հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող 8 աշխատանքային օրվա ընթացքում դիմել պատվիրատուին հետեւյալ հասցեով՝ ք.Երեւան, Կոմիտասի պ., 54/բ, հեռ. ՝ 28-93-25 Գ. Մարկոսյանին:

Հրավերը անձին տրվում է անձը հաստատող փաստաթղթի, իսկ կազմակերպության անունից հանդես գալու դեպքում՝ նաեւ անձի լիազորությունները հավաստող համապատասխան փաստաթղթի հիման վրա: Հայտերը պետք է ներկայացնել մինչեւ դրանց բացման պահը՝ մրցակցային բանակցությունների հայտարարության հրապարակման օրվան հաջորդող օրվանից հաշված 10-րդ աշխատանքային օրը, ժամը 9:30:

Ուզում եմ վարձակալել

100-150 քառ. մ մակերեսով տարածք շինարարական կոնստրուկցիաներ արտադրելու համար, եռաֆազ հոսանքի եւ ջրի առկայությունը պարտադիր է, հեռ.՝ (091) 476886, 561874:

BOOZ ALLEN HAMILTON

Is seeking to recruit qualified candidates for the Armenia Tax Improvement Program for the following positions:

- *Office Manager*
- *Interpreters/Translators*

Booz Allen Hamilton is a U.S. based contractor to the United States Agency for International Development (USAID) is recruiting staff for the Armenia Tax Improvement Program, a three-year project. Project staff will be hired for year-long contracts renewable annually. Compensation is based on previous salary history, experience and prevailing market rates for comparable positions.

Applications are invited from immediately available candidates who meet the following requirements:

- Citizenship of Armenia.
- Fluency in English.
- Appropriate educational degrees and/or work experience.
- Professional experience related to the two positions.
- Experience with computers, Internet, and standard Microsoft Office software.
- Excellent communications and interpersonal skills.
- Utmost personal integrity and professionalism.

All qualified candidates are encouraged to apply.

Applicants are kindly requested to e-mail their detailed Curriculum Vitae (in English) with certificates of education, contact telephone numbers and email addresses, relevant working experience, and references, to the following e-mail addresses: armeniatipmgr@yahoo.com.

All applicants are requested to indicate which position they are applying for.

Applicants will be short-listed on the basis of their CVs and these will be invited for an interview.

Deadline for the submission of applications: Tuesday, June 14, 2005, 6:00PM.

The Eurasia Foundation Representative Office in Armenia

announces job opening for the position of

OFFICE MANAGER

The role of Office Manager is to provide comprehensive and professional office management services to the Eurasia Foundation Representative Office in Armenia, including day-to-day office maintenance, operations, building facilities, travels and support staff management.

Key responsibilities include, but are not limited by the following: maintenance of the office building, furniture and facilities; office inventory management; coordination of travel, visa and hotel arrangements; development and maintenance of general office filing system; petty cash management.

Qualifications: Higher education; at least 3 years of relevant experience in office management or administration, preferably in international organization; knowledge of modern office methods and procedures; excellent command of English, Armenian and Russian; high computer literacy.

APPLICATION PROCEDURES

Applicants should submit a Letter of Interest and a Resume in English until **June 16, 2005** to Country Director at the following address:

4 Demirchyan Street
Yerevan 375019, Republic of Armenia
Ph./fax: (374 10) 56-54-78,
58-60-59, 58-61-59
E-mail: ***resume@eurasia.am***

For more information please visit our web site at **www.eurasia.am**

Հայտարարություն

«Երեւանի [illegible]» ՓԲԸ բաժնետերերի տարեկան ընդհանուր ժողովը տեղի կունենա 2005 թ. հունիսի 30-ին, ժամը 11-ին, [illegible]:

Հասցեն՝ ք. Երեւան 375026, [illegible], 86

Հեռ.՝ 44-43-57

[illegible] բաժնետերերի տարեկան ժողովին մասնակցելու իրավունք ունեցող բաժնետերերի ցուցակը կազմելու [illegible] է 07.06.2005 թ.:

Օրակարգ

1. 2004 թ. [illegible] հաշվեկշռի եւ ֆինանսական հաշվետվության հաստատում

2. [illegible]

3. [illegible]

2004 թ. տարեկան հաշվեկշռի ցուցանիշներն են.

	Ակտիվ	Պասիվ
1. [illegible] միջոցներ	225171	
2. Ընթացիկ ակտիվներ	60721	
3. Սեփական կապիտալ		285290
ա. թ. [illegible]		5051
4. Ընթացիկ պարտավորություններ		599
	285892	285892

[illegible]

Հասարակայնության ծանուցում

ՀՀ բնապահպանության նախարարության ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալության կողմից ՀՀ ջրային օրենսգրքի եւ ՀՀ կառավարության 07.03.03 թ. N 217-Ն եւ N 218-Ն որոշումների պահանջների համաձայն ծրագրվում է **ՀՀ Արմավիրի մարզի հողի սեփականատեր Նաիրա Ավագյանին`** ձկնաբուծական նպատակով ստորերկյա ջրային ռեսուրսներից 51,0 լ/վրկ ջրառի ջրօգտագործման թույլտվության նախագիծը:

Բոլոր շահագրգիռ անձինք, ովքեր կցանկանան ծանոթանալ փաստաթղթի նախագծի նախնական տարբերակին, կարող են աշխատանքային օրերին, ժամը 17-18-ը դիմել ՀՀ ջրային ռեսուրսների կառավարման գործակալություն (հասցեն՝ Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ):

Հասարակայնության կողմից փաստաթղթի նախնական տարբերակի լսումը տեղի կունենա 2005 թ. հունիսի 13-ին, ժամը 16:00-ին, Կառավարական 3-րդ տուն, 5-րդ հարկ, 541 սենյակ:

ՀՀ ՋՐԱՅԻՆ ՌԵՍՈՒՐՍՆԵՐԻ ԿԱՌԱՎԱՐՄԱՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹՅՈՒՆ

«[illegible] գիտություն» բարեգործական հիմնադրամի 2004 թ. հաշվետու հաշվեկշիռը

հազ. դրամ

NN	Ակտիվներ	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա վերջին
I	Ոչ ընթացիկ ակտիվներ		
II	Ընթացիկ ակտիվներ		
	Կարճաժամկետ դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	237	325
	Այլ դեբիտորական պարտքեր	48	-
	Դրամական միջոցներ	15341	26740
	Ընդամենը ընթացիկ ակտիվներ	15626	27065
	Հաշվեկշիռ	15626	27065
	Պասիվներ		
III	Սեփական կապիտալ		
IV	Ոչ ընթացիկ պարտավորություններ		
	Ակտիվներին վերաբերող շնորհներ	15626	
V	Ընթացիկ պարտավորություններ		
	Կարճաժամկետ կրեդիտորական պարտքեր պարտադիր սոցիալական ապահովության գծով		24
	Եկամուտներին վերաբերող շնորհներ		27041
	Ընդամենը ընթացիկ պարտավորություններ	15626	27065
	Հաշվեկշիռ	15626	27065

Ձեւ N 4

«[illegible] գիտություն» բարեգործական հիմնադրամի 2004 թ. դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետու հաշվետվություն

հազ. դրամ

Ցուցանիշի անվանումը	Տող	Նախորդ տարվա վերջին	Հաշվետու տարվա վերջին
Դրամական միջոցների տարեսկզբի մնացորդը	010	4646	15340
Գործառնական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում	030	35605	38778
[illegible] ֆինանսական օգնություն, ընդամենը	031	35605	38778
Ընդամենը գործառնական գործունեության մուտքեր	040	35605	38778
Աշխատանքների կատարման, ծառայությունների մատուցման գծով	060	22	491
Վճարումներ աշխատակիցներին եւ նրանց անունից	070	6246	6281
Վճարումներ բյուջեին	080	1155	1118
Վճարումներ սոցիալական ապահովության հիմնադրամին	090	1076	1030
Գործառնական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	100	16277	18081
[illegible] ֆինանսական օգնություններ	101	16277	18081
Ընդամենը գործառնական գործունեությունից ելքեր	110	24776	27004
Գործառնական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	120	10829	11774
Ֆինանսական այլ գործունեությունից մուտքեր, այդ թվում	250	650	1264
[illegible]	251	650	1264
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից մուտքեր	260	650	1264
Ֆինանսական այլ գործունեությունից ելքեր, այդ թվում	290	785	1639
[illegible]	291	785	1639
Ընդամենը ֆինանսական գործունեությունից ելքեր	300	785	1639
Ֆինանսական գործունեությունից դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	310	(135)	(375)
Ընդամենը դրամական միջոցների զուտ հոսքեր	320	10694	11399
[illegible]	340		2
Դրամական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջին	350	15340	26740

Նախագահ՝ Գլխավոր հաշվապահ՝ Գ. [illegible] Եվ. [illegible]

ԳՈՎԱԶԴԻ ՀԱՄԱՐ ԶԱՆԳԱՀԱՐԵԼ՝ 58-24-83

«Գինդ» տպարանում, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ՝ 65, դասիչ՝ 69150 Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 7. 06. 2005 Գինը՝ 100 դրամ